

Ércbányász

A MECSEKI ERCBANYASZATI VÁLLALAT DOLGOZOINAK LAPJA

XVIII. ÉVFOLYAM 15. SZÁM ÁRA: 1,80 FORINT 1981. AUGUSZTUS 1.

Egy világrekordról, s a nagy beruházásról

A Dörner csapat dicsérete

Avallalat V. sz. bányüzemének építése során, 1977-ben a szállító akna mélyítésekor a Dörner Konrád vezette csapat egy hónap alatt 133,5 méter aknát mélyített, műszakonként 11,19 köbmétert teljesítve. Most viszont június 29-én jelenthették, hogy harmincegy munkanap alatt — az V-ös légakna mélyítése során — 203,8 méteres mélyítési eredményt értek el. Műszakonként 20,2 köbméteres teljesítménnyel, s ez új világrekordot jelent.

— Dörnerék teljesítménye — mondta Somogyvári Imre, a BAV mecseki körzetének vezetője — lehetővé tette, hogy a szerződésben vállalt határidő (1982. december) előtt már áprilisban a légakna mélyítése befejeződjön. Ezért is, de általában az egész V-ös program beruházásánál elmaradhatatlan a Zalka Máté szocialista brigád munkájának elismerése. Nem ez az első rekord amit értek, hiszen már a IV. sz. bányüzem építése során is hallatták nevüket.

— Az új rekord óta eltelt egy kis idő, a hétköz-

napok folytatódnak. Milyen munkák vannak még vissza?

— A 4/13-as és a 13/21-es vakaknak végső munkálatainál tartunk, s várhatóan a jövő év első felében a szerelvényezés is befejeződik. A centrális vakakna mélyítése, s rakodójának kiképzése az elkövetkező évek feladata. Valószínű, hogy az előkészületekre rámegegy az egész 82-es esztendő, s 1983-ban kezdjük majd kihajtását. Vissza van még a szállítóakna 13. szintű rakodójának és a tárorszinti rakodójának elkészülte, mely fo-

lyamatosan készül napjainkban is.

— Mit jelent a vállalatnak az V-ös üzemi új aknamélyítő rekord? — kérdeztük Sallai Árpád beruházási és tervezési főosztályvezetőt.

— Mindenek előtt mint minden bányászati eredménynek, így ennek is örülünk. Számunkra különösen az jelent eredményt, hogy a 13. szintre lekerülő gépi berendezések leadása itt a légaknán megoldható a jövő év első felét követően. Különben a IV-es légaknán több munkával, a szabad szombatok igénybevételével történt volna a leadás. Tehát így mindenképpen előnyről szólhatunk, még ha nekünk a rekord, a légakna idő előtti elkészülte beruházási költségeinket nem is csökkenti.

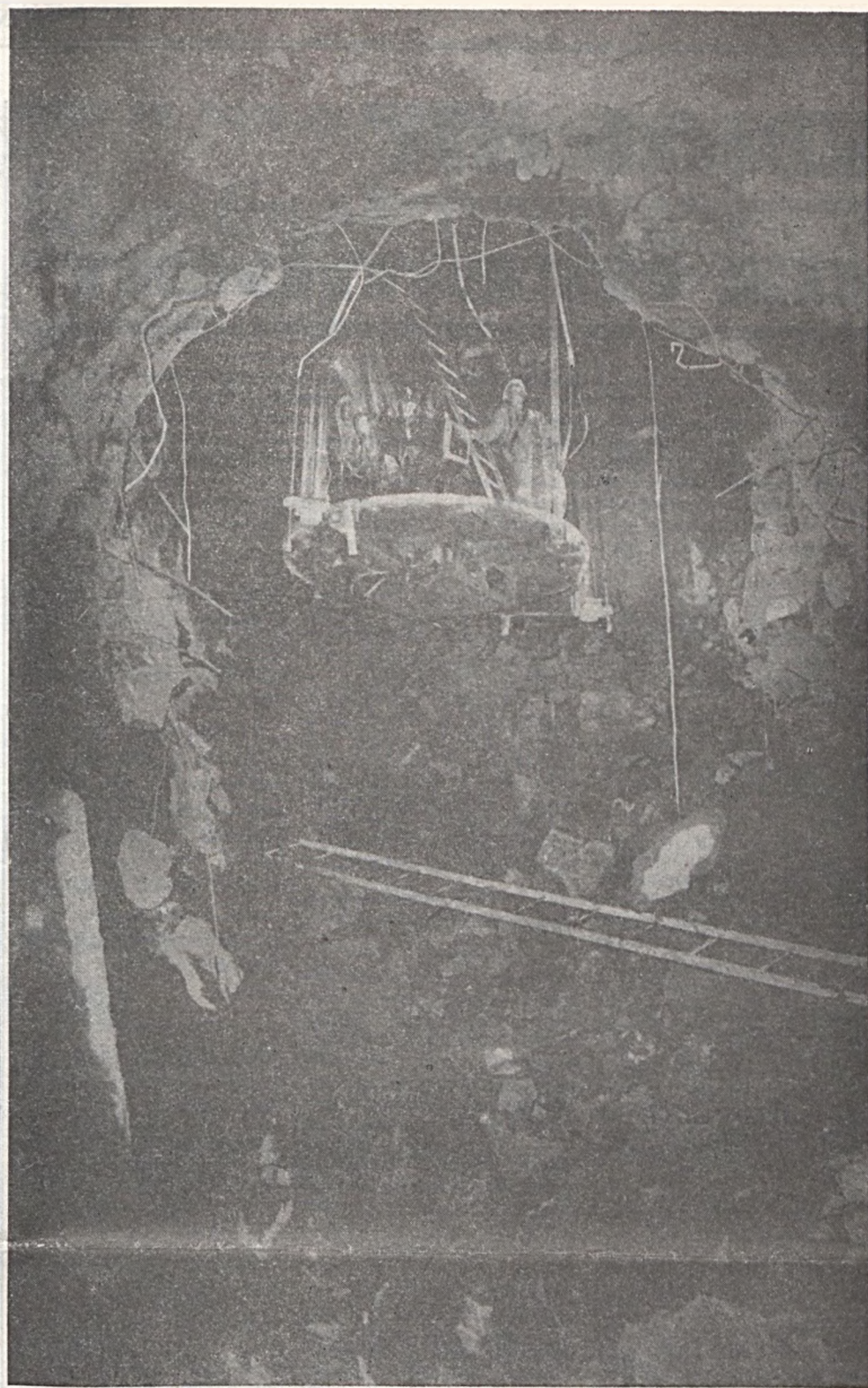
— A tárorszinti vágat kihajtása most a legfontosabb, az 1485. méterben tart a vágóvég, s vissza 85 méter van. Ezután ágazik majd kétfelé a vágat, s kezdődik a 300 méter hosszúságú teleoldali, illetve a 360 méteres üres oldal kihajtása.

— A második legfontosabb a 4/13-as vakakna elkészülte. Mindezek együttesen fontosak, elengedhetetlenek a termelés beindulásához. A II. sz. bányüzem, mint új tulajdonos, 1984-től kezdődően, folyamatosan költözik majd át az V. sz. bányüzembe.

— Sokirányú feladat van még addig is vissza, sőt még 1984 utánra is marad. A centrális vakakna a bányafeltérési tevékenység — vágathajtás, fúrás — a külszíni kisebb létesítmények, raktárak s a meglévő műhely átalakítása, végső kiképzése, a csilleforgalom II. ütemének megvalósítása, a mélyszintek víztelenítése, zsongok, vízmentesítő állomások, a hűtést biztosító hűtőtelepek létrehozása ma még mind feladatnak számít.

— Összegzésül, visszakanyarodva az aknamélyítő rekordra, ehhez a tempóhoz feltételek is kellettek. Így többek között az aknamélyítő berendezés, szovjet szakértők segítségével, s nem utolsósorban a nagyberuházó kollégáink szakértelme is növelte sikerük feltételeit. Az sem lehet véletlen, hogy az országban aknamélyítő rekordok itt nálunk születnek — mondotta befejezősül a főosztályvezető.

Veress T.

Július közepén fontos állomásához érkezett a IV. sz. bányüzemi új légakna építése. A Deák László vezette 71-es Váci Mihály ifjúsági szocialista brigád az Alimak bővítő padozattal elérte a tárorszintet. A fontos beruházási munka következő lépcsőjében innen folytatják az akna bővítést, előbb azonban az Alimakon elvégzik a szükséges nagyjavításokat. A bővítőpadozatot a tervek szerint szeptemberben helyezik ismét üzembe. A nagyjavítás ideje alatt a 71-es csapat hagyományos módon kezdi a visszabővítést a tárorszinten. Egy 25 méteres szakaszt így hajtának ki, ami azért szükséges, hogy a bővítőpadozat az első robbantásoknál ne sérüljön meg.

Művelődés, termelés, gazdálkodás

A VI. ötéves terv ifjúságpolitikai feladatai

AMÉV KISZ-bizottsága, a szakszervezeti bizottság ifjúsági munkabizottsága és a vállalati ifjúsági bizottság a közelmúltban együttes ülésen foglalkozott a VI. ötéves tervidőszak ifjúságpolitikai feladataival. Bimbó József szociális igazgató, az IB elnöke ismertette azt a tervezetet, amely az elkövetkező évek ifjúságpolitikai célkitűzéseit körvonalazza.

A termelési, a gazdálkodási és a műszaki fejlesztési feladatok realizálása továbbra is az ifjúsági szervezetek, a fiatalok kezdeményező támogatásával érhető el. A vállalat közep-távú célkitűzéseinek megvalósításában a gazdasági és társadalmi vezetés számít a fiatalok alkotó részvételére.

A tervezet vázolja a fia-

talok feladatait, a szocialista munkaverseny-mozgalomban. Az ifjúsági versenyformákban — FMKT, FAK, KISZ-radar — növelni kell munkájuk színvonalát, maximális mértékben érvényesíteni szakmai felkészültségüket. Ehhez a munkahelyi gazdasági vezetők ösztönzése is szükséges, rendszeresen meg kell bízni a fiatalokat szakmai problémák megoldásával.

Kiemelt figyelemmel kell kísérni az ifjúsági brigádok munkáját csakúgy, mint az újfelveleles és pályakezdő fiatalok munkára, felelősségérzetre és brigádtaggá való nevelését.

A politikai és nevelő munkában a szakmai képzés és továbbképzés területén jobban kell differenciálni a munkásfiatalok eltérő felkészültsége, érdek-

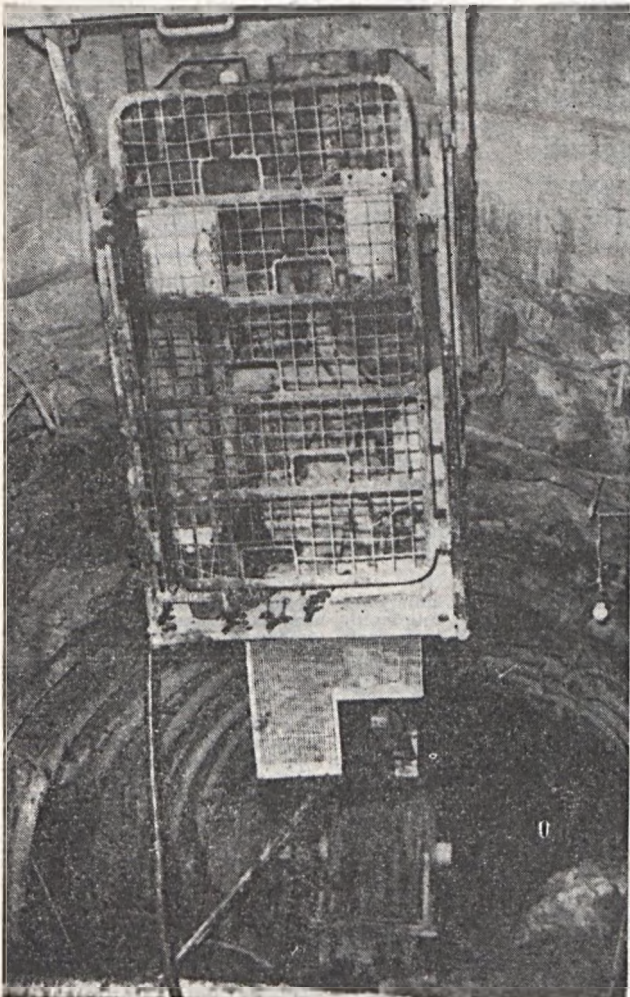
lődése és a vállalati igények szerint.

Ösztönözni kell a fiatalokat szakmai ismereteik bővítésére, a több szakma megszerzésére. Fokozni kell az általános műveltség növelésének, a világnézeti nevelés-oktatás minden formáját, valamint az értelmiségi fiatalok aktivitását a vállalati középtávú művelődési terv valóráváltásában.

A gazdasági célkitűzések teljesítésével arányban álló szociálpolitikai ellátás részleteit a középtávú terv szociálpolitikai fejezete tartalmazza.

A feladatok közül kiemelkedik a munkavédelem, az egészségügyi ellátás fejlesztése, a balesetek megelőzésének a munkahelyi ártalmak mérséklésének és a lakásgondok enyhítésének megvalósítása.

Nógrádi Gábor

A III. sz. bányüzemben elkészült az a légfeltörés, amely a 10. és a 2. szintet köti össze. A 6,4 négyzetméteres szelvényű új légútvonalat a 69-es csapat hajtotta a déli akna közelében. A fontos beruházási munkához a képen látható KPV-1 B típusú feltöréshajtó padozatot használták.

Csöndör László felvétele

Diákok az üzemben

Ilyenkor nyáron a vállalatoknál, üzemeknél szívesen látottak a termelési gyakorlatokat végző diákok. Mindegy, hogy szakközépiskolából, főiskoláról, vagy egyetemről jöttek. Fő, hogy vannak, hiszen e munkaerőhiánnyal küszködő mindennapjainkban — ha átmeneti időre is — de munkát végeznek. Ez akkor is így van, ha sokan

a nyári munkát végző, vállaló diákokra csak legyintenek. Általában az sem tük, hogy a termelési gyakorlat során a munkáltató s a diákok között kialakult viszony a későbbiekben ösztöndíj megkötéséhez vezet. Az is mondható, hogy az ilyen kapcsolatteremtés tervszerű szakember-utánpótlás biztosítását teszi lehetővé.

Hogy ez mennyire így van, arra jó példa a Kutató-mélyfúró üzem, ahol e témában Dékány László személyzeti vezetővel beszélgettünk.

— Az üzem sajátosságának megfelelően szakember utánpótlását miként biztosítja?

— Hat éve tart a nagykanizsai Kőolajbányászati Mélyfúró Ipari Szakközépiskolával a kapcsolatunk. Célunk egyértelmű, a végzett s hozzánk kerülő mélyfúró szakmunkások közül biztosítani a fűró- és főfűró utánpótlást. Az üzem munkába állásuk során, a két év gyakorlati idő leteltével segíti őket a technikusminősítő vizsga megszerzésében. Felkészülésükben üzemi szakemberek, konzulensek vesznek részt.

— És a befektetett „energia” megtérül?

— Az eltelt évek során 27 diákkal kötöttünk tanulmányi ösztöndíjat, s közülük 19-en ma is az üzem állományában dolgoznak. Jelenleg négy végzett ösztöndíjas munkába állásukat várjuk augusztus hónapban. Mivel mindezek ellenére sem mondhatjuk, hogy nincsen mélyfúró szakember hiányunk, szeptembertől tíz fiatalal szeretnénk tanulmányi szerződést kötni. Továbbá a jövő évtől tervezzük, hogy a meglévő

fűró munkásaink közül négyet-ötöt évenként és folyamatosan Várpalotán mélyfúró szakmunkás tanfolyamon képezünk ki.

— Amióta felvettük a kapcsolatot az iskolával, a diákok közül többen nálunk töltik el kötelező nyári termelési gyakorlatukat. Általában közülük kerülnek ki későbbi ösztöndíjsaink. Idén tizenhárman dolgoztak fűró tornyainknál.

— A szakember hogyan ítéli meg munkájukat?

— Korukhoz képest fegyelmezettek, pontosak voltak — mondja Müller Ferenc főfűró-mester becsülettel dolgoztak. Fizikai gyengesség még előfordul egyiknél másiknál, de hát fiatalok. A későbbiekben a munka majd megedzi őket.

— A mecseki lelőhely szinte minden tornyánál volt most betegség, szabadságolás miatt szakember hiányunk, úgy hogy kimonodottan nagy segítség volt a diákok ittléte, munkája. Fényleges fűró munkát végeztek, s különösen jó véleményem alakult ki Horváth Istvánról és Békevári Csabáról. Kettőjük kiemelése nem jelenti azt, hogy a többiek nem álltak helyt, hogy gondunk lett volna velük. Ők csupán a jók között is jók voltak.

Az üzem Tatabányáról a Szabó József Geológiai Szakközépiskolából is több éve fogad nyári gyakorlatra diákokat. Idén tizenegyen dolgoztak Tapolcán, a felszíni geofizikai kutatásnál.

A Szolgáltató üzem villamos műhelyében Schaub Róbert, Keresztes Zoltán, Barcs László és Erb László diákokkal beszélgettünk. Ők a Zipernovszky Károly Gépipari Szakközépiskola erősáramú villamos tagozatáról jöttek az üzembe négyhetes tanulmányi gyakorlatra.

— A megszokott iskolai hétköznapiak után miként sikerült beilleszkednetek e munkahelyi közösségbe?

BARCS LÁSZLÓ: — Az ötórakor kelés szörnyű, jó lenne tovább aludni. A munkaidő is soknak tűnik, mindemellát az iskola köztöbbség, itt inkább lehet mozogni. Különbösen én szeretek itt dolgozni, s most azt is mondhatom, hogy ércbányász család vagyunk. Apu az EDÜ-ben, anyu a Központban, én meg most a Szolgáltató üzemben dolgozom. Ami nekem a legfontosabb, hogy a konyhán igen jól főznek, s már teljesen elhíztam — mondja nevetve, majd komoly arccal vágva, így szól: — Ugye inkább a munkáról kellett volna mondanom

valamit, de arról jobb ha a fizikust, az osztály jó tanulóját kérdezi — s ezzel a mellette álló társára mutat.

KERESZTES ZOLTÁN:

— A fiúk mindig bolondoznak velem — mondja szerény mentegetőzéssel — de a munka itt valóban érdekesebb. Lényegesen jobb, mint az iskolai műhelygyakorlat. Közelebb vagyunk a szakmához, ugyanakkor szabadabbak vagyunk mint a suliban.

— Milyen munkát bíznak rátok, érzitek-e, hogy amit csináltok az igazi, valós vilamos feladat?

KERESZTES ZOLTÁN:

— Már hogyné! Komoly munkát végzünk, s látjuk, hogy a szakai bácsik nem úgy kezelnek minket, na adjunk valami feladatot ezeknek a gyerekeknek és akkor csend lesz.

SCHAUB RÓBERT: — Józsi bácsi, az itteni oktatónk jól bánik velünk, ugyanakkor a munkát következőtől megköveteli. Nagy lazsúlásra nincs lehetőség. A munka után is sokszor jó programban van részünk, vettünk már részt lövészetben, de pingpong-mecseket is tartottunk.

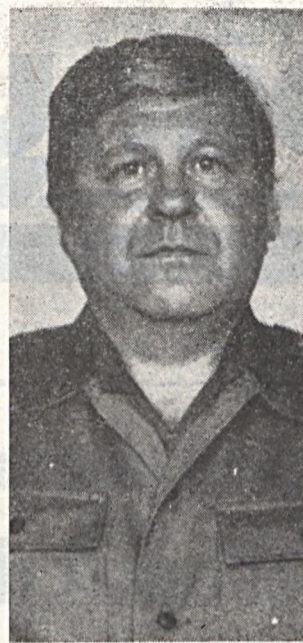
ERB LÁSZLÓ: — Én is ércbányász szülőke gyermeke vagyok. Anyu is és apu is itt az üzemben dolgozik. Nos nem ezért, de valóban jó ez a gyakorlat, mert a munkánk során látjuk, hogy mit is tanultunk. Percenként elevenedik fel, hogy ezt is tanultuk, vagy kellett volna.

A diákok tanulmányi gyakorlatát a végzett munkát. Bugyik János művezető így foglalta össze: — Úgy vélem, munkájuk egyaránt jó az üzemnek s nekik is. Felügyelet mellett csoportos műhelymunkát végeznek. Igaz, képességüktől függően van aki önállóan is dolgozik. Úgy vélem, hogy a korukhoz, végzettségükhöz mérten képesek villamos munkát végezni. Így nézve viszont semmiképpen sem mondhatom, hogy a diákok ilyen foglalkoztatása haszontalan. Sőt. Általában elosztók összeszerelését bízzuk rájuk az anyagraktári kivételéstől a vak-séma felfestésig, szállításra készen elkészítik.

— A munka közben mindig elmagyarázzuk, hogy mit miért csinálnak. A gyakorlati munkát elméleti képzéssel igyekszünk párosítani. Szeretném, ha hasznosnak ítélnék meg az itt eltöltött munkaidejüket.

Veress Tamás

Hárman az ügyért

Hétköznapi helytállás

A MÉV munkásörkörtetének parancsnoki szobájában ülünk, beszélgető partnereim — Cserti József, Cserti János, Cserti Zoltán — munkásörök. A nevekből kiderül, hogy közöttük családi kapcsolat van és nem véletlen, hogy mindhárman munkásörök. Cserti József 1957 óta — megalakulásától — munkásör, fia Zoltán 1978-tól, János pedig 1962-től. A munkában és a szolgálatban helytállásuk példamutató, elismerő oklevelek és kitüntetések birtokosai. Szavaik fűtöttségéből kitűnik, hogy amit mondanak az a meggyőződésük is.

— Mi volt az az indíték, ami a munkásörség soraiba állította mindhármukat?

CSERTI JÓZSEF: — Családunktól nem volt idegen a munkásmozgalom eszméje és gyakorlata. Apám 1945-től párttag volt és látam, hogy az ellenforradalom idején is becsülettel helytállt. Az az időszak a nagy „megméretés” korszaka volt, s ekkor éreztem és értettem meg, hogy a munkáshatalom eredményeit minden eszközzel védeni kell. Itt jegyzem meg, hogy 1956-ban lettem párttag, korábban — középiskolás koromban — pedig Disztikkárként tevékenykedtem. Örültem, amikor Urbán Ernő Komlón kezdte szervezni a munkásörséget — ekkor ott dolgoztam a szénbányánál — azonnal tagja lettem és azóta is az vagyok. A honvédségnél szerzett fegyvermesteri tudásomat a munkásörségnél kamatoztattam. A munkásörséget egyrészt úgy fogadom el, mint pártmegbízást és úgy jövök a körletbe, mintha haza mennék. 1964-ben elvégeztem az M—L Esti Egyetem általános tagozatát. Jelenleg a MÉV III. sz. bányászati osztályának szállítási körletvezető-helyettese vagyok. Örülök, hogy munkámat felettésem értéklik. Komoly erkölcsi elismerésnek fogom fel, hogy megkaptam a Hazza Szolgálatáért Erdemérem ezüst fokozatát, a Bányász Szolgálati Erdemérem bronz, ezüst és arany fokozatát.

CSERTI ZOLTÁN: — Apám és nagybátyám közvetlen példaként hatottak rám. Úgy gondoltam az „alma ne essen messze a fájától”. A MÉV IV. sz. bányászati osztályban dolgoztam, július 1-ig mint villanyszerelő, ezentúl pedig vajúr-

munkásör. A munkásörség teljes embert kíván és sok mindenre kötelez a magánéletben is. Felelősségtudatra, pontosságra nevel és fejleszti a közösségi érzést. Politizáló hajlandóságomat és kedvemem is erősíti és meghatározza munkásör mivoltom. A munkásörségben 15 éve, mint rajparancsnok látom el a feladatokat. A MÉV IV. sz. bányászati osztályban föld alatti lakatos csoportvezetőként dolgozom.

CSERTI JÁNOS: — Ki-egyensúlyozott családi élet nélkül nem lehetne a munkásöri teendőket maradéktalanul elvégezni, ezért igen fontos a család megértése. A kiképzésnek és oktatásnak kétharmadát a szabad időből vesszük el, de ezt tudtuk már a belépés előtt is.

Dr. Góbi János

Séta a Pintér-kertben

A Pintér-kertben, amelyben ma kedvűre sétálhat mindenki, nem is olyan régen még csak hatalmas bozót, össze-vissza nőtt eszterjék, fák sokasága volt található. A terület még a teljes pusztulás előtt az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal Dél-dunántúli Felügyelőségének gondozásába került, amely szakavatott kézzel fogott hozzá a kert rendezéséhez. Ennek eredményeként a közelmúltban régi pompájában megnyílt Pécs egyetlen arborétuma, a Pintér-kert, amelyben Pintér János pécsi polgár, amatőr botanikus növénygyűjtése található.

A kert alapítójának kitűnő megfigyelése szerint a Tettey meszkőfala különleges meleg mikroklímát biztosít, amelyet a terület karsztvízrel jótékonyan befolyásolnak. A különböző fenyőfák, nyírfák, magnóliafák, tiszafák mellett olyan fák is találhatóak, amelyek közül több a Kárpát-medencében különlegességeknek számít, például az Észak-Amerikából származó arizónai ciprus. A cserjék között megtalálható a pé-

csi kertekből is ismert japánbirs, vagy aranyeső. A kertben tömegesen virít a majomkorsbor és a szárvasbangó, de például a szabadföldi orchidea-ból, amely régebben a Mecsek díszje volt, már csak itt található egy fő. A kert két kis taván tavirózsa pompázik.

A kert szépségét, atmoszféráját emeli a szársomlyói művésztelepen készült és itt elhelyezett néhány alkotás. A hetven méter szintkülönbségű kert 295 lépcsője hangulatos pihenőhelyre, a pagodához vezet a látogatókat. Innen nemcsak a kert, hanem a város panorámája is szép kilátást nyújt. Egyaránt látható az óváros és az új városnegyedek képe, valamint a havihegyikápolna.

Brigádunk, a Kísérleti kutatási és automatizálási üzem Winkler szocialista brigádjának Pécsnek ezt az új, szemet gyönyörködtető, de még kevéssé ismert nevezetességét járta be egy délután, kilépvé egy órára a mindennapi élet lüktetéséből.

Ordas Sarolta

Ércbányász

A Mecseki Ércbányászati Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő:
Kablár János
Szerkesztő:
Ragoncsa János
Szerkesztőség:
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Telefon: 15-851
Vállalati tel.: 7-243, 7-147
Kiadja:
a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Braun Károly
Kiadóhivatal:
7601 Pécs, Hunyadi út 11.
Telefon: 15-000

MÉV Nyomda
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Felelős vezető:
Sperczel János

Megjelenik kéthetenként
Előfizetési díj egy évre
43,20 Ft

Előfizethető
a szakszervezeti bizalmiaknál

Ny-023-4

Mi tartja össze a „gammásokat”?

A válogató gépek munkájára, vagyis a fizikai dúsítás zavartalanosságára ügyel Lendvai Aladár és Kakas Elemér, az EDÜ ércosztályozó üzemrészének dolgozói. Keller Gábor felvétele

Egy a jók közül

A Gamma szocialista brigád tagjai az Éredústító üzem ércelőkészítő üzemegység osztályozó üzemrészében dolgoznak, termelési folyamaton, három műszakban. Termelési feladatuk az 50 mm szemcse nagyság feletti bányatermék radiometrikus dúsítással, a további fémkinyerésre alkalmatlan — meddő kőzet — leválasztása. Ezzel az ércfeldolgozás fajlagos költségeinek csökkentését teszik lehetővé.

A kongresszusi munkaver-seny két éves szakasza alkalmával e téren tett vállalásaikat jelentősen túlteljesítették. De ugyancsak ebben az időszakban az osztályozás minőségi mutatóinak javításával 1,2 millió eredménytöbbletet vállaltak. A varakozáson felül, ötmillió forinttal járultak hozzá az üzem termelési eredményeihez, magasan túlteljesítve vállalásukat.

Munkájuk értékét növeli, hogy az osztályozó gépek üzemelés közbeni átépítése esetenként mintegy húsz százalékkal csökkentette a feldolgozási kapacitást. Felmerült a kérdés, ha nincs kiesett gép, ha a teljes „géppark” folyamatosan üzemel, mennyi lett volna az eredménytöbblet?

A kongresszusi vállalásaik és teljesítéseik közül a legkiemelkedőbb az, amit az osztályozó rekonstrukcióját célzó kísérleti program eredményességéért tettek. Így a kutatási programban rögzített feladatokat — mérések, értékelések, kísérletek — a megadott határidőre teljesítették. Befejezték a minősítő műszerek infravörös indítási móddal összefüggő kísérleteit, melynek eredményeként biztonságosabbá vált az osztályozás, csökkent a minősítési hiba lehetősége. Javaslatukra a Kísérleti kutatási és automatizálási üzem elvégezte tíz műszer korszerűsítő átalakítását. Így lehetővé vált a lényegesen alacsonyabb elválasztási határ biztonságos beállítása, ami viszont a meddőválogatás hatásfokának javítását eredményezi.

A brigád tevékenyen hozzájárult ahhoz, hogy a négy frakciós osztályozásra megépült négycsatornás géppel a határidő előtt egy hónappal már termelni lehetett.

A gazdasági munkájuk mellett élen járnak a kollektív szellem kialakításában, a munkásművelődés-

ben, de az anyagtakarékosságban és az újító, ésszerűsítő kedvvel is jól „gazdálkodnak”.

Az elmúlt két év alatt végzett munkájuk nagyban hozzájárult az üzem kimagasló eredményéhez. Bebizonyították, hogy váltóműszakos, nehéz körülmények között dolgozó kollektíva is képes a magasszintű gazdasági és társadalmi munkára.

Kárpáti József brigádvezető, csoportvezető a következőket mondta: — A brigádot jelenleg 28-an alkotjuk, s ebből 18-an a törzsgárdát. Mostoha körülményeink, az erős zaj és por ellenére a fluktuációt nem ismerjük. A fiatalok nagyobb része marad, igaz, a mai, egyre korszerűbb gépesítés mind könnyebbé teszi munkánkat. Kimondottan nehéz fizikai munkáról nem is szólhatunk. Évekkel ezelőtt a húsz gépet egy csoportban 15—17-en látták el, míg ma 5—7-en dolgoznak egy csoportban. Ez azt is jelenti, hogy az épületben egy szinten egy gépkezelő dolgozik. Talán ez teszi, hogy érdekli amit csinál. Valahogy amíg többen voltak, úgy tűnt, alig várják, hogy a szalagon elmenjen az érc, s vége legyen a műszaknak. Most magukénak vallják a munka minden fázisát, sőt a további képzéseket kimondottan igénylik. Az új műszereket, gépeket mielőbb meg akarják ismerni, tudni mi miért is van.

— Mind ezen túl úgy vélem a fiatalokat nem a munkával, hanem elsősorban a brigádon belüli baráti légkörrel, a hétfői közös brigádprogramokkal lehet megkötni.

— Nálunk az ügyvezető jó közösségi szellem valóban mindannyiunk igénye, melyért eddig is sokat tettünk, s melyből nem engedünk. Nos, ez élteti, ez tartja össze a „gammásokat”.

Veress Tamás

Új típusú, kezelésbiztos robbanóanyag

Paxit 4 W

A bányahatóság a közel-múltban új típusú (vázálló), kezelésbiztos robbanóanyag gyártását és forgalombahozatalát engedélyezte, Paxit 4 W megnevezéssel. A forgalombahozattal a felhasználók régi kívánsága teljesül, amennyiben a vizes robbantóanyag töltésekor elhagyható a töltet vízállóságát biztosító műanyagburkolat és a robbantóanyagban fakadó, vagy a fúrás során abban visszamaradó víz miatt a jövőben nem szükséges kezelésbiztos anyag helyett érzékeny robbanóanyagot használni.

A Peremartoni Vegyipari Vállalat fejlesztő munkája munkavédelmi szempontból is jelentős, mert az „állvamaradt” (nem robbant) kezelésbiztos töltényre való ráfúrás esetén kevesebb valószínűséggel következik be a robbanás, mint érzékeny robbanóanyagból, továbbá a kezelés, tárolás és szállítás biztonságával kapcsolatos gond jelentősen mérséklődik. Nem becsülhető le az a felhasználónál jelentkező gazdasági előny sem, ami az importált érzékeny robbanóanyag felhasználásának csökkentéséből adódik amellet, hogy a behozatal mérsékléséhez népgazdasági érdek is fűződik.

Az új termék robbantástechnikai jellemzői általában megegyeznek vagy közelállnak a hosszú idő óta forgalomban levő és széles körben használt Paxit 4 megnevezésű robbanóanyag mutatóival.

A Paxit 4 W megnevezésű robbanóanyag robbanásátadó képessége, valamint a robbanási sebesség értéke valamelyest alacsonyabb, a víztartalom magasabb mint a Paxit 4 azonos jellemzői. A változás a vízállóságot biztosító gélképző és hidrofobizáló anyag adagolásával van összefüggésben.

Az említett adalékanyag két tulajdonsága eredményezi a robbanóanyag vízállóságát, egyrészt a hidrofob szemcsék lassítják a víz behatolását a pórusokba,

Mit is tud a GHH?

Lótetűnek is hívják

A bányászok közül többen is lótetűnek hívják, pedig több mint hat méter hosszú, tizenegy tonna és gumikerekes rakodógép. Az elnevezés abból az időből ered, amikor kora tavasszal még a napszinten gyakoroltak vele. Valaki megjegyezte: — Ez olyan mint egy lótetű. Az kétségtelen, hogy a hatalmas gépmonstrum nem sokkal szebb az említett állatnál, viszont rendkívül hasznos.

A GHH gumikerekes rakodógép március óta dolgozik a III. sz. bányauzem 8. szintjén. A Haklik Mihály vezette 27-es fejtési csapat használja, s bár a kezdetben voltak nehézségeik, ma már a VI. körlet értermelésének jelentős hányadát a GHH-s munkahely adja.

A déli akna 8. szintjén az egyik elágazásban tábla figyelmeztet, hogy a vágaton gumikerekes gép közlekedik. Kicsit odébb meg is pillantjuk a GHH-t,

amely épp a műhely előtt áll. Kísérőm, Romsics Róbert körletvezető-helyettes a villanyszerelőktől érdeklődik.

— Valami komoly?

— Nem vészes, csak az önindító rakoncátlankodik. Mindjárt kész vagyok.

Néhány méterrel odébb hatalmas műhely. Legalább öt méter magas és vagy húsz méter hosszú.

— A GHH-nak építettük — magyarázza kísérőm. — Itt minden javítást el tudunk végezni rajta. Mindhárom szakban van ügyefeles lakatos, ők is a csapathoz tartoznak.

Közben beindul a rakodógép, majd leáll és újra indul.

— No, most már rendes lesz — mondja a villanyszerelő.

Lebetonozott vágaton indulunk a 27-es csapat munkahelye felé. Hamarosan elérjük az úgynevezett rámpát.

— Ez volt az első kamra amit a GHH-val hajtottunk — mondja a körletvezető-helyettes. Tizenkét fokos dőlésű, négy méter széles és kettőnyolcvan magas. Végig TH biztosítást alkalmazunk. Majd feljebb meglátja, sikerült csökkentenünk az üregmagasságot. Odébb 2,50—2,60 magasak a kamrák. Látja, több helyütt zúzott kővel szórtuk fel a talpat, főleg a fordulókban. Itt balra látja az egyik döntőt. A rakodógép csak idáig jön le az anyaggal és ide borítja. Lent a 8. szinten pedig garatból csapolják csillékbe. A két döntő feltörést hagyományos módon keretézéssel

hajtottuk ki. Technikai problémát okozott a biztosítás — a keretfák — viszszarabálása. A GHH következő munkahelyén a döntőket már a KPV—1 B típusú feltöréshajtó padozattal készítjük majd. Ott nem kell keretezni.

Közben elérjük a legutóbbi robbantás helyét. Anyag már alig van, a bányászok a biztosítást végzik.

— Itt már majdnem a hetedik szint magasságában vagyunk — mondja Romsics Róbert. Sajnos a második munkahelyet le kellett állítani. Előbb a 7. szint csapatoknak be kell fejlőzniük ott a munkát, le kell padolni azt a területet és csak utána kezdetjük el ott a háló alatti művelest.

Közben letről hallom, ahogy közeledik a GHH. Komár István gépkezelő nagy bizottsággal irányítja a hatalmas gépet a szűk kanyarban.

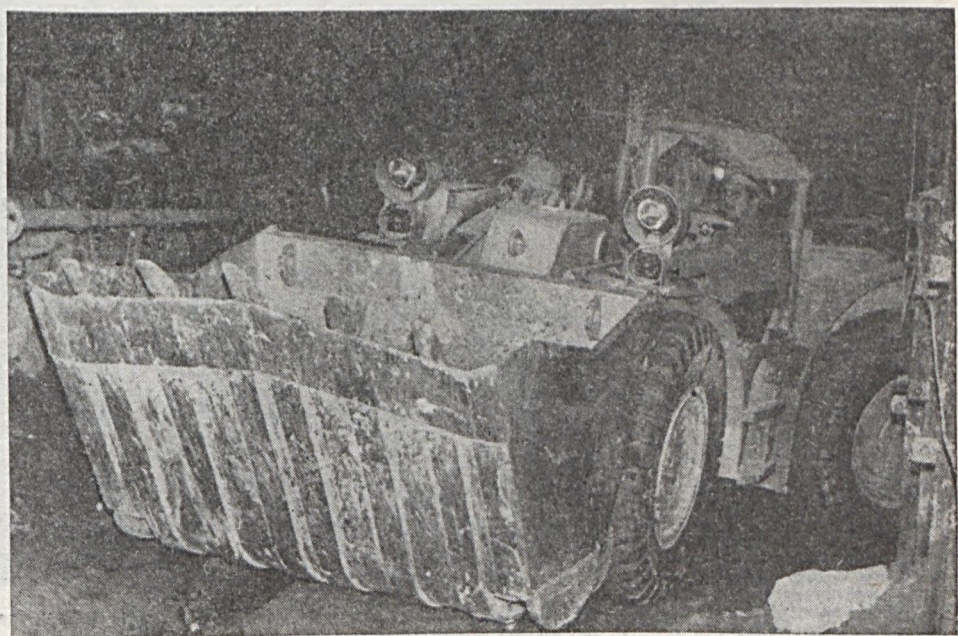
— Egy-egy robbantás után hány fordulóval tudja kiszállítani az anyagot?

— Legalább huszonöt-szor kell fordulni — mondja a gépkezelő. Persze sok függ attól, mennyit markol a kánál. Két köbméter fér el benne. Egy-egy robbantás után van itt annyi anyag mint egy Z—2-es szelvényű vágaton.

— A tervek szerint ősszel kap a csapat egy gumikerekes fúrókocsit — mondja a körletvezető-helyettes. — Rövidesen munkába áll a Multikár, és akkor nem kell a GHH-t anyagszállításra használni. A fúrókocsival és a Multikárral együtt, ha több munkahelyet tudunk biztosítani a csapatnak, jelentősen növelhetjük a termelését.

A III. sz. bányauzem az első félévben fémkilogramm tervét 104,2 százalékra teljesítette. Nem titok, hogy ehhez nagy mértékben hozzájárult a GHH üzembe állítása. Nagy a teljesítménye és talán még nagyobb a jövője.

Nógrádi Gábor

Felfelé a rámpán, üzemben a GHH.

Szabó Győző felvétele

Van, amikor elszabadul a pokol...

Utazgatunk?

Egy ismert politikus kedvenc mondása volt, — ha a külföldi utazások szóba kerültek —, hogy aki nem tudja hazáját úgy képviselni mint egy nagykövet, az ne utazzon külföldre. Nos, úgy tudom, hogy az NDK és bulgáriai csereüdültetésben résztvevő dolgozóink közül többen nem ismerik ezen igen helytálló igazságot.

Azért, mert ha e gondolat lényegét magukévá tennék, akkor már utazásuk megkezdése előtt nem röpködnének a levegőben ilyen és ehhez hasonló lekiészítő megjegyzések: — Én csak annyi levét váltok be, amennyi kötelező, mert ott úgysem lehet venni semmit sem.

— Kosztjuk ehetetlen, így egy bördöndnyi élelmiszert viszek magammal, melyből ha marad, még jó pénzt el is adhatok.

Az szinte alig hangzik el, hogy mi mindent fogunk megnézni, s az a legkevésbé, hogy már előre olvassunk is valamit arról az országról, amelynek hosszabb, rövidebb ideig vendégei leszünk. Mindezek hiányában aztán marad a kritizálás, a nem értem, hogy a németek, a bolgárok hogy-hogy nemzeti ételleikkel

traktálnak minket, s nem rakottkrumplival, paprikással, s mi több még nokedlit sem adnak semmihez. Ez már ugye egyenesen felháborító? A szalonsörrel nem is beszélve. Mert hát azzal sem szolgálnak ki bennünket. Megáll az ész?! Meg, mert aki ezt kifogásolja, az tulajdonképpen miért utazik külföldre?

A tenger, mint kiderült itthoni elképzeléseink szerint kék. Ott meg egypárra tapasztaljuk, hogy hideg is. Nagyon. Úgy, hogy oda többet nem megyünk — mondják a családottak. Meg azért se, mert ott az étteremben nem lehet csak úgy becsücsülni órákig sörözni. Az meg teljesen érthetetlen, hogy ahhoz az asztalhoz kell ülnünk, ahová a pincér vezet, sőt legtöbbször vadidegenekkel ültet egy asztalhoz. Mert hát ott általában hat szék dukál egy asztalhoz. Ki érti ezt, mi ez a flanc még, hogy hat szék, amikor nálunk négy a megszokott?

Az uborkaleves, nahát, amikor olyan finom az a bográcsgulyás? Mindezek után sokszor mit tehet a vendéglátó, hát beengedi a kedves magyar ércbányászokat a konyhába, hogy

főzzenek kedvükre. Ekkor elcsendednek a kedélyek.

A vásárlások során aztán újult erővel elszabadul a pokol. A nem lehet semmit kapni, nem igen igazolódik be. Sőt, tudok olyanról, hogy teljesen érthetetlen módon — költsük el a márkánkat, ha már van — csillárokat, fürdőszobai falitükröket cipelt haza a kedves dolgozó, amit kényelmesebb körülmények között itt is megvásárolhatott volna. A kint vásárolt magyar szandál már szóra sem érdekes. A vagányabb persze dollárral a zsebében utazik, s nagy bevásárlásait a dollárboltokban intézi el. Az erkölcsösség akkor kap igazán kérdőjelet, amikor az üzletből kilépve a helybélieknek a bent vásároltakat jópénzért tovább adja. Nos, ők azok, akik tízszer annyi levélal térnek haza, mint amennyivel kiutaznak.

A külföldi kiutazások a legtöbbnek szerencsére azért a más ország, más nép megismerését jelentik. Ők elkülönülve a hőbögöktől, a kirakatbujóktól, az éjszakai — egy féldeci nem deci — duhajkodóktól, igazán nagykövetei hazánkknak, s a vállalatnak. De szomorú, hogy még mindig van, akinek a papné tetszik.

V. T.

ban (Felsővámház u. 72.), amely szombatonként 20–24 óráig várja a vendégeket, zenés, táncos rendezvényesorozataira.

Komarov Kertmozi
6–7-én: Piedone Afrikában (olasz film).

8–9-én: Mondd, hogy mindent megteszel értem (olasz film).

10–11-én: Ballagás (magyar film).

12-én: Ki áll meg Európa nagy konyhafőnökeit? (USA–NSZK film).

13–14-én: Az egyik énekel, a másik nem (francia–belga film).

15–16-án: Konvoj (USA film).

nyekről, melyet elért, és mindazon gyengeségről, melyek erejét béklyózzák. A kiállítás megtekinthető augusztus 30-ig.

Szombat esti randevú a DOZSO-ban: Júliustól büfé és kert-helyiség nyílt a Doktor Sándor Zsolnay Művelődési Központ-

Művelődjünk, szótakozzunk

A Ságvári Endre Művelődési Ház és a Komarov Kertmozi augusztusi programjából

Ságvári: 1-én 16,00 és 18,00 órákor: Köszönöm, megvagyunk (magyar film).

2-án 16,00 és 18,00 órákor: Köszönöm, megvagyunk (magyar film).

5-én 9,00 órákor: Csizmás kandúr (japán film).

5-én 16,00 és 18,00 órákor: Ovakodj a törpétől (USA film).

7-én 9,00 órákor: Csutak és a szürke ló (magyar film).

8-án 16,00 és 18,00 órákor: Fekete-fehér színesben (francia film).

9-én 16,00 és 18,00 órákor: Fekete-fehér színesben (francia film).

12-én 9,00 órákor: Bogános (magyar film).

12-én 16,00 és 18,00 órákor: Mindhalálig zene (USA film).

14-én 9,00 órákor: A gejzír-völgy titka (szovjet film).

14-én 16,00 és 18,00 órákor: Az 51-es dosszié (francia film).

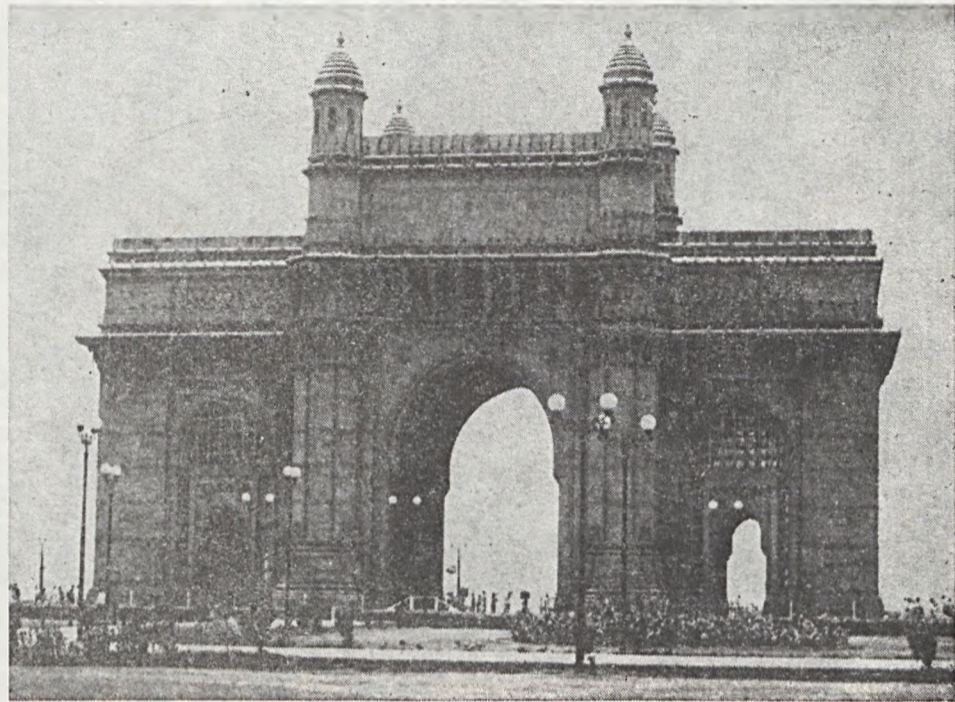
A Pécsi Nyári Színház keretében kerül bemutatásra augusztus 2-án délelőtt 11 órákor a Villányi Szoborparkban Bartók: Szabadban című balettmatiné.

Augusztus 1-én és 2-án 21 órákor: A fősvény. Molière színműve három részben, Ilyés Gyula fordításában. A Pécsi Amatőr Színpad előadása a Tettyel játékszínen.

Augusztus 3-án és 4-én: Csokonai Vitéz Mihály: Káryóné — a Pécsi Amatőr Színpad előadása — Tettyel játékszínen.

VII. Országos Kislétszítikai Biennálé (Pécsi Galéria). A kiállítás a magyar szobrászat, általában a plasztikát „gondolkodás” mai állapotát tükrözi, megközelítőleg pontos áttekintést ad mindazon eredmé-

Felhőkarcolók és bádogviskók

Az „India kapuja” Bombay-ben, India legnagyobb kikötővárosában.

Görbics János felvétele

Kezet fogtunk

Indiával

ezer forint). Ez egy indiai átlagember 2–3 évi teljes jövedelmével egyenértékű. A tengerparti fürdőhelyeken csak a gazdagabbak fordulhatnak meg.

A légkondicionált helyiségekből kilépve a körszálló udvari úszómedencéjében lehettünk fejrissülést. A levegő is más, forró, páras, de főleg áthatóan édeskés illatú.

Kisétélünk látni akarjuk hogyan élnek az emberek abban az Indiában, mely kohókat, erőműveket épít és műholdjaival a század tudományát gazdagítja. Repülőőről borzalmas látványt nyújtanak a szorosan egymásnak dőlő bádogviskók ezrei. A kasztrendszer katasztrofális, az érinthetetlenek tengődnek a városi szemét, hulladékok összegyűjtéséből. Az utcákon a forgalom őrjátszi. Kerékpárok irdatlan sokasága, sárga tetőjű taxik, piros, ósdi, emeletes autóbuszok, triciklik, kordék szászi.

Az időeltolódás miatt hosszúra nyúlt esténk. Nem voltunk álmosak, még az európai időérzék működött bennünk. Éjfél körül még úszkáltunk, többen kártyáztak, itthon pedig délután 6 óra volt.

Másnap néhány dollárért négyórás városnézésre invitáltak vendéglátóink. A repülőtéri gyorsforgalmi út a belvárosba vezet. Mellettünk nyomornegyedek és a kormány által épített, korszerűnek mondható lakótelepek váltogatják egymást.

Villanásnyi idő alatt egy országot megismerni nem lehet. Pillanatnyi benyomások rengeteg ellentéte sorolja magával az idegent, engem is, barátaimat is. Láttunk dűledező házakat, felhőkarcolókat, gyönyörű műemlékeket. Itt mélyebbek az árnyékok, szemképráztatóbb a fehér. E néhány óra alatt az ezerarcú India kezét fogott velünk.

Görbics János

A kis teheráni pihenő után repülőgépünk India legnagyobb városába, Bombaybe érkezett. Ömlött róla a verejték, hiszen az egyenlítő közelében vagyunk. Vártak már bennünket. A vámkézelés után minden üveget nélkülöző autóbusszunkkal a légitársaság legújabb luxus szállodájába érkezünk.

Vajon mit nyújt az itt élőknek az ország évezredek kultúrája, és mit nekünk, turistáknak? Ez utóbbról talán könnyebb beszélni. Étkezésünk bőséges, több tucát indiai specialitás, ki-ki választhat magának kedve szerint. A kicsit erős, csipős vagy édeskés fűszerek a hazai konyhát

idéznek bennünk. Van itt minden: rák, birkahús, kagyló, lepénykenyér, sokféle saláta és gyümölcs.

Italunk whisky jéggel vagy hideg sör. Lakosztályunk udvarra néző szobájában kényelmes heverő, dolgozóasztal, levélpapírral. Ágyunk mellett egy palack friss, fertőtlenített ivóvíz, mellette egy edényben jégkocka. A házi stúdió négy sztereó programot közvetített, melyekből a hindu népzenezt hallgattam legszívesebben.

Ellátogattunk a Gandhi-múzeumba. Az ország nagy gondolkodója és államférfia itt alkotott több mint két évtizedig. Egy másik megdöbbentő sétánk a halottak tornyához vezetett. A vöröses-fekete toronyban keselyűk falják fel a párszik tetemeit. Ezután a tenger partján álló diadalívhez hasonló India kapujától a bázari forgatagba vetettük be magunkat. Átjáró házakban, szűk sikátorokban néhány baksisért alkalmi idegenvezetők szegődtek mellénk.

Olcsó, a sajátos indiai motívumokkal készített dísztárgyak rupiáért, de minden fajta pénzért kaphatók, sőt még csereberélhetők is. A férfiak hagyományos fehér vászonruhákban, a nők színes szariban járnak. Rövid ideig a hangos, zivajjal teli piac hangulatát is élvezhettük.

A földrésznyi ország 600 millió lakosával egyike a legszegényebbeknek a földön. Bombay tengerparti negyedében elegáns felhőkarcolók, szállodák és lakóházak fürdenek a szikrázó napfényben, egymással versengve a bérlőkért és a turistákért. Egy lakás bére itt 5–8 ezer rupia (15–20

Jó ütemben halad az ÉDÜ kultúrházának felújítása. A blokkfalazás elkészülte után nyílászáró szerkezetek beépítése után betonkoszorú szaluzását végzik az üzemépület karbantartó üzemszolgálatosai.

Keller Gábor felvétele

Újszerű kezdeményezés, kiváló szervezés

Jantsky Béla a gránitosodás folyamatairól magyaráz a véméndi feltárásnál.
Csirik György felvétele

Nyári gyakorlaton a Mecsekben

Huszonhat fiatalember, geológus-hallgató dolgozik a Mecsekben, tanulják a szakmai gyakorlati fogásait, alkalmazzák az egyetemen tanultakat. A budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem és a Mecseki Ércbányászati Vállalat régi szakmai kapcsolata új színnel bővült. A mindkét fél számára előnyösen fejlődő kapcsolatnak végül is az egész magyar bányászat, vagyis a népgazdaság is hasznát látja.

Még a tél folyamán kereste fel az egyetem a MÉV-et, hogy nyújtson szakmai segítséget a harmadéves geológus-hallgatók nyári gyakorlatához. Feladat a geológiai kutatások alapjának, a földtani térképezés terepi elsajátítása. A vállalat a Kutató-mélyfúró üzemet, annak geológusait bízta meg a szakmai program kidolgozásával és az ezzel járó szervező munkával. Koleszár Zsuzsanna, Weber Béla és Konrád Gyula azonnal felvették a kapcsolatot a Közettan-Geológiai és a Földtani Tanszék oktatóival, a részletek tisztázása végett. A szakmai munkába befolyt a Magyar Állami Földtani Intézet Területi Szolgálat is, ahonnan dr. Kassai Miklós és Várszegi Károly geológus működött együtt a mévesekkel.

A program végül is két szakaszra tagolódott, az első nyolc nap alatt előadások, vetítések és közös kirándulások során ismerkedtek a hallgatók a Mecsek földtani felépítésének és szerkezetének főbb vonásaival. A Fazekasboda-mórági kétnapos kirándulás vezetésére sikerült megnyerni dr. Jantsky Béla Kossuth-díjas geológust, a terület legjobb ismerőjét. A Nyugat-Mecsekben a MÉV, a Kelet-Mecsekben a MÉV és a MÁFI geológusai vezették a tanulmányutakat. Vállalatunknál dr. Virágh Károly osztályvezető és Weber Béla ismertette a hallgatókkal az uránérctelepek keletkezésével, a kutatással kapcsolatos tudnivalókat, behelyezve a Mecsek földtani felépítésének keretében. A szénbányáknál Major Géza adott szakmai tájékoztatót. A rendkívül színes és sokoldalú program jó alapokat adott az

ezt követő kisebb csoportos terepi munkáknak.

Dr. Oravecz János adjunktus, Fekete Ágnes és Szabó Csaba tanársegédek az egyetem részéről kísérelték a csoportot, vezették a szakmai gyakorlatot. Fekete Ágneset kérdeztem tapasztalatairól:

— Az egyetem és a MÉV ilyen irányú kapcsolatfelvétele rendkívül jó eredményeket hozott. Ilyen jól megszervezett, általános és részletes programokra kidolgozott terepgyakorlat még nem volt a Mecsekben. Nemcsak a szakmai program volt kiváló, hanem a rendelkezésre álló autóbussz megkönnyítette a mozgást. Nagy segítséget jelentett az, hogy a munkásszállón el tudtunk helyezkedni, s a terepi munka után olcsó meleg ételre, vacsorára is volt lehetőség. A segítséget úgy tudjuk viszonzni, hogy a terepgyakorlaton elkészített földtani térképeket és egyéb vizsgálati eredményeket az ősz folyamán a MÉV rendelkezésére bocsátjuk. Ilyenformán az újszerű kezdeményezés alapján megszervezett szakmai gyakorlat valóban mindkét félnek kedvező eredményeket hoz.

A közös tanulmányutak után a hallgatók kisebb csoportokra oszlottak és külön-külön önálló feladatokat oldottak meg. Cserkút, Mecsekrákos, Mórág, Kis-Újbánya, Magyaregregy környékén a terepi vizsgálatok, adatgyűjtés alapján részletes földtani térképek készülnek. A begyűjtött mintaanyagok feldolgozása ősszel az egyetemen folytatódik. A MÉV geológusai itt is találkoznak a hallgatókkal, hogy a szakmai problémákban segítséget nyújtsanak.

Az egyetemisták is úgy nyilatkoztak, hogy nagyon jó és hasznos a program. Csirik György a szakmai

érdekességek mellett a jó szervezést és a kulturált elhelyezést dicsérte. Három dél-jemeni diák is részt vett a gyakorlaton. Ime Mohamed Ali véleménye: — Nagyon tetszik nekem ez a terepgyakorlat, sok hasznos és új ismeretet kaptunk. Otthon majd titánmagnetit torlatokkal foglalkozom, az itt tapasztaltakat jól tudom majd hasznosítani. Pécs? Nagyon szép város, az emberek jobban öltözködnek és kedvesebbek mint Budapesten. S köszönök és visszaköszönök egymásnak. Jól érzem itt magam.

Mire e sorok megjelennek, a háromhetes terepi gyakorlat már véget ért. A hallgatók szakmailag, élményekben gazdagodva már hazatértek. Talán lesz közöttük olyan is, aki az itt tapasztaltak alapján vállalkozott a sikeres alapján várható, hogy a most kialakított újszerű kapcsolatot a jövőben is hasonlóan jó terepgyakorlatokkal folytatódik.

Koch László

Látjuk majd a bányásznapon

Csak sejtem, hogy léghajózni csupa gyönyörűség, teljes csendben ég és föld között lebegni, gyönyörködni a lent elterülő tájban. Jobb nem léven, kénytelen vagyok beérni a léghajózást most színes fényképek nézésével. A HA-B-501-es számú léghajó ma még egyedül az országban, s talán ezért is számít kurióznak az egyre szaporodó hőlégballonok között. A léghajó a komlói MHSZ ejtőernyős klubjának tulajdona, s szűkebb gazdájának a hőlégballon szakosztály tagjai számíthatók.

A léghajó megvalósításának ötletéről, a Bányászati Akadémia Vállalat mecseki körzete vezetőjének szobájában beszélgetünk Somogyvári Imre körzetvezetővel és Notheisz Antal anyaggazdálkodóval.

— Körzetünk sportszerető dolgozói hőlégballonos szakosztályt szerettek volna létrehozni — mondta az igazgató —, de Kastély Sándor budapesti kollégánk ötletén felbuzdulva a ballonból léghajó lett. A szakosztály adva volt, mert a komlói MHSZ ejtőernyős klubot patronáljuk, évek óta jó a kapcsolatunk velük.

— Amikor léghajónk megvalósítása zöld utat kapott — folytatja Notheisz Antal — pécsi védőruházemünkben hamarosan el is készült. Május 8-án került sor a berepülésre, s mondhatom jól vizsgázott. Azóta védőruházemünkben megrendelésre elkészült az Olimpos nevet viselő hőlégballon. A hozzáértők azt mondják, hogy a színösszetétele alapján az országban most ez a legszebb ballon.

— Maradjunk csak a léghajónál — kanyarítja vissza Somogyvári Imre a beszélgetést — amivel is Leninvárosban június 16-21-ig megtartott nemzetközi hőlégballon-versenyen megjelentünk. Igaz, versenyen kívül, de azért repültünk.

— Ezután a Pécsi Ipari Vársár alkalmából emelkedett a léghajó a magasba, a pogányi repülőtéren. A város érdeklődő lakossága ekkor és itt tekintette meg. Terveinkben szerepel, hogy a komlói bányásznapon, valamint a pécsin a Ho-Si-Minh parkban felemelkedik majd a hőlégballon.

— No és az is — mondja Notheisz Antal — hogy motorral szereljük fel a 38 méter hosszúságú, 20 méter magas, 3800 köbméteres léghajót, melyet 1800 négyzetméter anyagból varrtak össze.

— És ha minden igaz, akkor hamarosan te leszel az egyedüli léghajó-pilóta az országban — teszi hozzá mosolyogva Somogyvári Imre.

A léghajót, léghajót állítólag a többi járműtől eltérően a legkevesebb vezetni, kormányozni. A pilóta csak úgy tudja szabályozni a magasságot, ha növeli, illetve csökkenti a befúvatott meleg levegő mennyiségét és legjobb tudása szerint igyekszik kihasználni a széljárást. Olyan ügyesség kell ehhez, mintha kormánylapát nélküli csónakkal vitorlázna. Ezt is meglátjuk majd a bányásznapon.

Veress Tamás

Az egészségvédelem helyzete és feladatai (II.)

Alapfogalmak

A munkaképtelenség és a keresőképtelenség nem azonos fogalmak. A két fogalmat mégis gyakran összetévesztik és helytelenül használják. A jelenleg érvényben levő rendelkezések szerint a munkaképtelenség fogalmát a rokkantság, a keresőképtelenség fogalmát pedig a betegbiztosítás területén használják.

A munkaképtelenség szélesebb körű fogalom és lényegében minden munkaterületre (beleértve a keresőfoglalkozást is) vonatkozik.

Munkaképtelen (rokkant) az, aki rendes kereső foglalkozásában a szokásos munkafeltételekkel rendszeres munkára képtelen, más foglalkozás tekintetében pedig munkaképességét teljesen vagy legalább kétharmad részben elvesztette. A megmaradó munkaképességével rendszeresen nem, vagy korábbi foglalkozásánál lényegesen kisebb minőségű, esetleg lényegesen kisebb képzettséget kívánó foglalkozásban tud csak dolgozni.

Keresőképtelen az, aki betegsége vagy a rendelkezésben megjelölt egyéb ok miatt azt a foglalkozást (munkakört), amelyben keresőképtelenségének bekövetkezőkor dolgozott, nem folytatja.

A keresőképtelenség és a keresőképesség megállapítása:

A keresőképtelenség létrejöhet betegség következtében és egyéb okokból. Keresőképtelenség betegség miatt: Általánosságban betegségről akkor beszélünk, ha valamely ártalmas tényező hatására a szervezet a maga egészében kórosan reagál és alkalmazkodási funkciói nem elégségesek. Betegbiztosítási szempontból viszont akkor beszélünk betegségről, ha a vizsgált egyéneken olyan testi, szellemi állapot jön létre, amely miatt orvosi kezelésre, vagy ápolásra szorul és ugyanakkor a rendes kereső foglalkozása folytatásában gátolt, munkáját ellátni nem tudja.

Nem betegség a társadalombiztosítás szempontjából az olyan állapot, amely az élet természetes folyamatában keletkezik, nem lépi túl az élettani határokat, nincs tehát kóros jellege: például szövődésmenymentes terhesség, mensturáció, öregedés stb. Nem betegség továbbá az olyan testi vagy szellemi fogyatkozás sem, amely befejezett, maradandó állapot. Mindez természetesen azokra az esetekre vonatkozik, amelyek nem szorulnak kezelésre.

Az emberek egy része szubjektív megítélés alapján betegnek gondolja magát. Azonban a betegség tényét — így a keresőképtelenséget is — csak objektív tünet és a panaszok kritikai mérlegelése alapján fogadhatjuk el.

A betegség olyan tünetekkel jár, illetőleg olyan panaszokat okoz, amelyek miatt a beteg — orvosszakértői megítélés szerint — nem dolgozhat. A dolgozó keresőképességének, illetőleg keresőképtelenségének elbírálása orvosszakértői tevékenység. Ezt a tevékenységet az orvos hatósági joggal felruházva végzi. A keresőképtelenséget, illetve keresőképességet a kezelő orvos, elsősorban saját vizsgálata alapján véleményezi. Ha a dolgozó az orvos döntésével nem ért egyet, fellebbezési lehetősége van. Keresőképtelenség attól a naptól állapítható meg, amely napon a beteg az orvosnál jelentkezett vizsgálatra.

A táppénz:

A keresőképtelenné nyilvánított dolgozó munkabér veszteségének pótlása miatt táppénzre jogosult. A jogosultság legfeljebb egy évig, gümőkóros betegség esetében két évig tart. Üzemi baleset után a táppénz-jogosultságnak nincs időhatára.

A táppénzt meg kell vonni attól a dolgozótól, aki szándékos magatartásával betegségét maga okozta, vagy aki gyógyulását maga késleltette. Meg lehet továbbá vonni attól a dolgozótól, aki az orvos utasításainak nem tesz eleget, aki az elrendelt orvosi felülvizsgálatról elfogadható indok nélkül távolmarad, továbbá attól az anyától, aki beteg gyermekének ápolása miatt kap táppénzt, de a gyermek kórházba utalását nem fogadja el.

A keresőképtelenség felülvizsgálata:

A kezelőorvos által táppénzes állományba helyezett biztosítottat a jelenlegi rendelkezések szerint az illetékes főorvos felülvizsgálja. A kezelőorvos a biztosítottak keresőképtelensége esetében orvosi felülvizsgálat nélkül csak a legközelebbi heti rendszeres orvosi felülvizsgálat napjára tarthatja táppénzes állományban, ezen túl pedig csak a felülvizsgáló főorvossal egyetértésben.

Ha a járóbeteg biztosított keresőképtelensége 28 nappal tovább tart, akkor ezt követően a főorvosi bizottság elé kell utalnia a kezelőorvosnak.

H. J.

MTI-fotó

HÍREK

A MAGYAR Utörök Szövetsége Országos Tanácsa a Kísérleti kutatási és automatizálási üzemmek a Gyermekekért kitüntetést adományozta 1981. június 2-án.

VEZÉRIGAZGATÓI utasítás készült a saját (vállalati) töltőállomású benzin, valamint gázolaj-felhasználás csökkentésének anyagi ösztönzésére is. Eddig csak azok a gépjárművezetők voltak érdekeltek az üzemanyag-megtakarításban akik nem a vállalati tárolóból tankoltak. Az új utasítás szerint a sajátkutat tankolásnál a norma szerint felhasználható üzemanyag maximum 10 százalékát lehet elfogadni megtakarításként, s a gépjárművezetőnek kifizetni.

AZ ÜZEMEINK lakástámogatási bizottságai is segítséget nyújtottak a lakásigénylések felújításához. A bizottságokon keresztül 198 föld alatti és 247 külszíni dolgozó újította fel kérelmét. 1981. évi új igénylőként adta be kérelmét 273 dolgozónk, így az összes lakásigénylők száma 718 fő.

EGYÜTTMŰKÖDÉSI megállapodást kötött vállalatunk a kővágószőlősi Községi Tanáccsal a VI. ötéves terv időszakra. A megállapodás tartalmazza a vállalatunk által feladott lakások felújításának lehetőségét, használatbavételi díj elszámolásának, illetve térítésének rendjét.

ÖSSZEGRÉSRE került a kommunista szombaton végzett társadalmi munkák értéke és a dolgozók önkéntesen felajánlott anyagi hozzájárulásai. A felajánlott összegből a vállalat vezetősége a rokkantak részére 100 ezer forintot, a Vöröskereszt Városi Vezetőségének számlájára 50 ezer forintot, az Utörök építésének hozzájárulásaként a KISZ Pécs városi Bizottságának számlájára 50 ezer forintot utalt át. A vállalati lakásépítés számlájára 402 ezer forintot könyveltünk, amelyből dolgozóink lakásépítkezéseit támogatjuk.

IGEN NÉPSZERŰ dolgozóink körében a Családi lap, a Magyar Vöröskereszt folyóirata. A lapból havonta rendszeresen 600 példányt értékesítenek az üzemi alapszervezetek.

Sakkozóink Lvovban

Az Ukrán—Erdős—Kárpátok hatalmas fenyegetését, másfélszer méteres bérceit, szűk hegyszorosait, medveveszélyt jelző KRESZ-tábláit elhagyva értük el autóbuzunkkal utunk célját, Ukrajna majd harmadik nagyvárosát, Lvovot.

A várost a XIII. században alapították a halicsi fejedelmek, s kevés olyan történelmi város van, amely annyi szennvedést kiállt az idők folyamán.

Pusztították tatárok és kereszties hordák, törökök, hatalmas károkat szenvedett az első, majd a második világháborúban, s ma mégis szebb, nagyobb mint valaha. Igazi szépségét, nagyságát csak akkor csodálhattuk meg igazán, amikor felsétáltunk a város szívében levő havihegynyi kis dombra, s onnan körbetekinttünk.

Amin arról a naplópapok már hírt adtak, a nyár közepén Lvovban a Kuznyecov Kulturális Nemzetközi sakkversenyre került sor, olyan nagyszerű nemzetközi nagymesterek részvételével, mint Mihail Tal exvilágbajnok, egyébként a torna győztese, Oleg Romanovics nemzetközi nagymester, lvovi sportoló, de voltak a szovjeteken kívül Fülöp-szigeti, román, jugoszláv, csehszlovák nagymesterek is. A magyar sakksporthoz Flesch János nemzetközi nagymester képviselte. A verseny megtekintése szerepelt négy napos látogatásunk programjában, melyet különben a lvovi Burevsztnyik — a Testnevelési Főiskola csapata — és a Lvov Területi Sportvezetési szervezetei,

Nagyszerű MÉV siker született az Express Sportnapokon Verőcmaroson. A képen a csapatok a serlegek birtokában. Császár Árpád felvétele

Kovács Imre mesteredző:

A tizedik hely nem lehet mérce

A színhely Újmecekalja, az időpont július tizenharmadika, hétfő, a nyári „alapozási” időszak első napja. A PMSC labdarúgói ma kezdték meg a felkészülést az 1981—82-es bajnokságra.

A közel másfél órás edzés véget ért. Kovács Imre mesteredző, a csapat új tréneré az edző. Kovács Imre ma vette át a csapat irányítását. Ő volt az, aki a Kocsistól, Zomboritól, Tóth Józseftől „megfosztott” együttest néhány éve visszahozta az első osztályba.

Egyikőjük így a másikhoz: — Hallottad, hogy délután háromrezt futunk?

— Az első nap? Az nem lehet igaz — így a másik. A játékosok többsége

már ebédel, mire véget ér a megbeszélés. Csaba Gábor főnökét invitálja.

— Jöjjön mester ebédelni.

— Köszönöm, de nem vagyok éhes.

— Akkor később. Félre rakatjuk.

— Ki tud ilyenkor enni? — így az edző.

Kovács Imre ma vette át a csapat irányítását. Ő volt az, aki a Kocsistól, Zomboritól, Tóth Józseftől „megfosztott” együttest néhány éve visszahozta az első osztályba.

— Három évvel ezelőtt még itt dolgozott. Azóta a játékos állomány nemigen változott. Milyen tervekkel jött ismét Pécsre?

— A csapatban mindenképp több van, mint a most megszerzett tizedik hely. A játékosok többségét jól ismerem. Ma az első edzés előtt megismerkedtem azokkal, akik az elmúlt három évben kerültek a csapathoz. Nagymértékben támaszkodom Csaba Gábor pályaedző véleményére, tapasztalataira, akiben azt hiszem igen jó munkatársra találtam. Az egyesület és a szakosztály vezetése még nem foglalt állást, hogy mi várható a csapattól, de nekem az a véleményem, hogy nem lehet a mostani tizedik hely a mérce. Ezekben a játékosokban sokkal több van.

— Mit tekint a legfontosabbnak a felkészítés terén?

— A támadó játék javítását. Most nem akarok egyenleteket mondani, hogy 1—4—2 vagy 4—3—3. A többesatáros játék híve vagyok. Arra törekszem, hogy a középpályások, sőt a védők is támadó szellemű labdarúgást játsszanak.

— Az MLSZ augusztus 15-ig engedélyezi a játékosok átigazolását. Ma (július 13-án) mit tud erről nyilatkozni?

— Eddig két ifjúsági játékost igazoltunk, Bendest és Mészáros. Mindkettő középpályás. A támadósort szeretnénk megerősíteni. Csehi, a Dunaujváros balszélsője aláírt hozzánk, de

kérdés, elengedik-e. Tárgyalunk Radicsal is, a Komló játékosával. Ha a balszélső kérdés így megoldódna, Nagy Imrét tudnám centerbe juttatni.

— Nagy Imre még katoná.

— Igen, de edzésben van. Jelenleg a hadsereg változatlanul a Koreai NDK-ban túsul. Lehetséges, hogy az idénynyitón a Diósgyőr ellen még nem játszhat, de az őszi szezonban a többi mérkőzésen már számíthat rá.

— És Katzirtas marad? Úgy hírlík, a Vasas minden áron meg akarja szerezni.

— Igen, voltak itt érte, de úgy döntött, itt marad...

Nógrádi Gábor

A Szolgáltató üzem föld alatti szállítási részlegénél május—júniusban a KISZ X. kongresszusa tiszteletére tömegsport rendezvényeket bonyolítottak le. Így kispályás labdarúgás, valamint asztalitenisz sportágakban villogtathatták tudásukat a szocialista brigádok résztvevő tagjai.

Király József, a Kun Béla csillejavító ifjúsági szocialista brigád vezetője átvézi az I. helyezettnek járó kupát Kelámen Imrétől. Réz Gyula felvétele

REJTVÉNY

Rejtvényünk vízsz. 1., folytatva függ. 14. és vízsz. 41. sorában Lovász Pál Pécsi pillanat című verséből idézünk. Megfejtésül az idézetet kérjük beküldeni a szerkesztőség címére 1981. augusztus 10-ig. A helyes megfejtők között könyvet sorsolunk ki.

1	H	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	E	12	13	T
14						15							16		
17					18		19					20		21	
22				23		24		25	26		27				S
28			29				30		31	32					33
M		34				36		38		37					
39	40		41		42				43			V		44	
45	46		47				48				49	50			
51			52		53		54		55		56			57	
58			59	60				61				62		63	
64				65			66				67				T
68			69			70		71		72				73	74
T		75				76	77		78				79		
80	81				82		83	84					85		
86		87			88		89		90			91			
J				F							A	92			

Vízszintes: 14. Spanyol főúr. 15. Folyó a Szovjetunióban. 16. Pincészet. 17. Város Indiában. 18. rang. 19. Pincészet. 20. Tas betű. 21. Személyes névmás. 22. Lantán. 23. Székhárfa (ford.). 24. Lóbetegség. 25. Rádium. 26. Szeszes ital. 27. A.N. 28. Daru. 29. kezelt. 30. Kvarcfajta. 31. Mindannyian. 32. Orosz. 33. Kevert. 34. Megszólítás. 35. Szemeivel érzel. 36. B.C. 37. Azonos mássalhangzók. 38. Üreges test. 39. Szíriai légtartás. 40. Alkony vége. 41. Becézett férfinév. 42. Női név. 43. Dész betű. 44. Vadászó közepe. 45. Oriáskígyó. 46. A.B. 47. Tapsifüles. 48. Neodímium. 49. Apró piszok. 50. Székhárfa. 51. Földet forgat. 52. Falat emel. 53. Szándékozott. 54. Független. 55. Nemesgáz. 56. Népszerű regényíró. 57. Ideneg női név. 58. Neodímium. 59. Ökölívás műszava. 60. Zúdit. 61. Szerencséje van a lottón. 62. Kötőszó. 63. Végtelen ugar. 64. Lantán. 65. Gadólium. 66. Székhárfa. 67. Kerület rövidítés. 68. Fűtykös. 69. Portás.

24. Az idézett versben is szerepel. 26. Névelők. 27. Főúri rang. 29. Pincészet. 30. Tas betű. 32. Pásztor. 33. Férfinév. 36. Allami bevétel. 40. Csábító, vonzó. 42. Kis hadihajó. 43. Hirtelen harag. 46. Strázsa. 50. Nióbbium. 52. Indulatszám. 54. kevert kén. 56. Dívtatos, ünnept. 60. Kegyetlenül vad. 61. Igen — angolul. 62. Jelez. 69. Belső szerv. 70. A.E. 72. Szilárd viz. 73. Pompás. 74. Orsz. szem. 77. Nagybőví köteg. 79. Félziget a Szovjetunióban. 81. Előbbre. 82. Egyik oldal. 84. Fűvőshangszer. 85. Végtag (ford.). 87. A harmadik személynél. 88. Szikladarab. 89. Indíték. 90. N.J. 91. Növény.

Juhász Károly

Lapunk július 1-i számában közölt keresztrejtvény helyes megfejtése:

A nyár, a nagy kemence fül, megsütni tüsköt, bogarat; sír a szünnyor, mit enyhelytől választott, a bokor alatt.

Könyvjutalomban részesültek: Ovári György (Központ), Kiss Józsefné (7633 Pécs, Szamuely T. u. 1/b), Vejmelek Ferencné (7634 Pécs, Ércbányász u. 20.).

Tömegsport

A közel 60 főt megmozgató tömegsport-rendezvény díja az üzemegység kupája. A várakozásnak megfelelően alakultak a helyezések. Első a Kun Béla csillejavító ifjúsági szocia-

lista brigád, 2. a Kun Béla szállítási szocialista brigád, 3. a Mező Imre vasútépítő szocialista brigád.

A jól sikerült tömegsport-megmozdulás sikere a szervező és résztvevő Király József KISZ sportfelelős munkáját és lelkesedését dicséri.

Derjanecz Imre

Ércbányász

A MECSEKI ÉRCBÁNYÁSZATI VALLALAT DOLGOZOINAK LAPJA

XVIII. ÉVFOLYAM 16. SZÁM ÁRA: 1,80 FORINT 1981. AUGUSZTUS 15.

„A létszám gondok és a teljesítmények növelése egy új technikai színvonal kifejlesztését teszi szükségessé”

Műszaki fejlesztés a II. bányüzemben

A jelenlegi technológiai és technikai helyzet alapján dolgozóink munkateljesítménye megközelíti a felső határt. A létszám gondok és a teljesítmények növelése egy új technikai színvonal kifejlesztését teszi szükségessé. Ennek megoldására komoly erőfeszítéseket tesz a vállalat vezetősége. Dr. Tisza István főmérnök adott felvilágosítást, hogyan valósulnak meg az elképzelések a II. sz. bányüzemben.

— Üzemünk nagy feladat rések előfűrésására. Rendelőtt áll, mivel megindul a munka az V-ös üzemben. Itt viszonylag eltérő technológia és technika válik szükségessé a II. sz. bányüzemmel szemben. Ez nagy feladatot ró a gépészetre, villamosokra és a művelőkre egyaránt. A gyakorlati tevékenységénél a szintes vágathajtások és a fejtések biztosításán van a fő hangsúly. A vágatok minimális biztosítási igénye a szegecs plusz torkrét.

— A felhordott, megfelelő vastagságú és szilárd-ságú beton jó eredményt ad. A gépek száma elegendő, viszont probléma van a teljesen kézi kiszolgálással. Az ott dolgozók egészségi állapota és fizikai megterhelése sok gondot okoz. Megoldást az önjáró technika bevezetése hoz majd. A biztosítás más formájához, a szegecsűréshez szegecsűrésű lafettákat készítettünk és elláttuk vele a vágathajtó csapatokat. Az MR-600-as berendezést önjáróvá tettük, kifordítható teleszkópos lafettát szereltünk rá és ezek sokat segítenek.

— Az SZBKNSZ-2 szovjet fűrókocsik használhatók szegecsűréshez. Ezekkel nagyobb számú lyukakat tudunk lefűrni. A fűrésár kémelése érdekében új lafetta kitérőt és szárvezetőket alkalmazunk. A fűrófej élgeometriáit kikísérleteltük. A szegecsűréshez szükséges betonellátás az előre kevert adalékanyag-gal, konténerből történik.

— Ígéretes kísérletek folynak a csőszegecs (slip-sett) biztosító szerkezettel. Határesetekben, amikor a hagyományos szegecset már TH-val kellene felváltani a polygó közet miatt, a csőszegecs-biztosítás még megfelelő. Ez költségmegtakarítást hoz.

— Most kísérletezünk a szegecs plusz torkrét, plusz TH, valamint tér- és síkrács a TH plusz torkrét kombinációjával. Ezek eredménye megfigyelés alatt van. Vásároltunk egy szovjet előfűrés berendezést. Ez alkalmas szintes és ferde vágatok, valamint a feltö-

— A fémtámok javításához megfelelő tartalék anyaggal rendelkezünk, az előfeszítők mennyisége az 1981-ben beérkezőkkel együtt megfelelő.

— Üzemünkben a rablás-hoz megfelelő mennyiségű, 8 darab rablóberendezés működik. A hagyományos szállítási kapacitást 30 kW-os szkrépererek beállításával fokoztuk. A fémsüveges fejtésekbe fémfeszítési technológiát dolgoztunk ki, amit már használunk, ehhez a fesszkeket üzemünkben gyártjuk.

— Műszaki fejlesztésünket az újítások segítik. A vállalat által indított újítási versenyeket az elmúlt 5 évben megnyertük. Az újítási mozgalmat elősegítő dolgozók pénzjutalomban részesülnek. Az elmúlt évben 18 dolgozó 19 000 forint jutalmat kapott. Kiváló újítóinkat a vállalat külön megjutalmazza. A beadott újítások száma ismét növekvő. 1979-ben 26 darab, 1980-ban 32 darab, 1981. I-IV. hóban 12 darab.

— A közelmúltban beszámoltunk a műszaki fejlesztési tevékenységünkről a pártbizottság előtt, és elfogadták a jelentésünket — fejezte be Tisza István az ismertetőjét.

Fazekas Imre

Az anyaggazdálkodásról

A jó anyagellátás fontos kelléke a hatékony munkának

Egyértelműen kimondható, hogy a termeléshez szükséges anyagok, eszközök, szerszámok biztosítása olyan előfeltétel, ami döntően befolyásolja bányászkodásunkat. Mégis viszonylag kevés szó esik az anyagellátással foglalkozó dolgozók munkájáról.

A III. sz. bányüzemben körletszintű szervezésben biztosítják a vājvégi csapatok kiszolgálását. Hogy ez hogy is történik, milyen gondokkal jár — erről beszélgettünk Horváth József körletvezetővel, Iszák János anyagirányítóval és Ormos László anyaggazdálkodóval.

Mindhárman egyetértenek abban, hogy az anyagok, eszközök biztosítása fontos kérdés és e munka végzésének színvonala körletszinten és üzemi szinten is tükröződik.

— Mert ha nincs elég mennyiségű, jó minőségű anyag és munkaeszköz a vājvégnél, akkor rossz az emberek hangulata, csökken a munkakedv és a termelés is — mondja Horváth József körletvezető.

— Minden csapatot, munkahelyet jól ellátni, nem éppen könnyű feladat — vélekedik Ormos László.

Valamennyien tudjuk, hogy a folyton emelkedő anyagárak mellett egyre nehezebb gazdaságosan termelni. Egy-egy körlet költséggazdálkodását többek között az is befolyásolhatja, hogy az itt dolgozó anyag milyen lelkiismeretes munkát végez, igazi gazdálkodó-e a hozzá tartozó csapatoknak.

Iszák János vājvár, kézraktár-kezelő lelkiismeretes munkájával segíti a körletben dolgozó csapatok feladatainak eredményes végrehajtását.

Szabó Győző felvétele

Feladatköréhez tartozik a csapatok által vételezett munkaeszközök szükségességéről meggyőződni, a rendeltetészerű használat ellenőrzése, valamint az anyagtakarékosságra vonatkozó utasítások végrehajtásának figyelemmel kísérése.

— A körlet anyaggazdálkodása elsősorban azon múlik — jegyzi meg Horváth József körletvezető —, hogy az anyagok milyen harcias, milyen talpraesett.

— Szükség is van a harciasságra — mondja Iszák János —, mert elég nehéz meggyőzni a csapatokat, hogy csak annyi anyagot vételezzenek egy-egy alkalommal, amennyire valóban szükségük van, s azokat ész-

szerűen, takarékoskodva használják fel.

A körletanyag talpraesettsége is lényeges. Ezen azt értjük, hogy már a bányában észreveszi a kallódó eszközöket, a javítások egy részét már a helyszínen próbálja megoldani.

Iszák János, aki már 1970 óta végzi ezt a munkát, sok tapasztalatot gyűjtött. Ha neki feladatai közé tartozik a csapatok keze alá dolgozni, akkor a csapatok együttműködését is fel kell tételeznünk.

Ezzel kapcsolatban az az észrevétele, hogy a vājvégi is sokat tehetnek a költséggazdálkodás megfelelő szinten tartásáért. A megfelelő tárolást, a folyamatos karbantartást és a takarékos felhasználást tartja a legfontosabbnak.

Az sem mellékes, hogy a csapatok másik munkahelyre költözéskor minden használható anyagot magukkal visznek-e, és azokat felhasználják-e?

Az utóbbi időszakban az tapasztalható, hogy a csapatok nem kellően kísérik figyelemmel saját anyagfelhasználásukat. Ennek talán az az oka, hogy nincsenek kellően érdekelve? Ha ez így van, akkor érdemes lenne biztosítani a nagyobb érdekeltséget. Akár úgy is, hogy a megtakarítás egy részét anyagi ellenszolgáltatásként kapják meg a csapatok, a korábbi gyakorlatnak megfelelően. Biztosan megérné.

Időnként gondot okoz az anyaghiány és a rossz minőség. Ezt a körletanyagok nem tudják kiszűrni, de ha úgy gazdálkodnak az anyagokkal és eszközökkel, mint a sajátjukkal, ha úgy dolgoznak, hogy mindig tudjanak adni anyagot amikor a munkahelyen szükség van rá, akkor nagymértékben hozzájárulhatnak a tervek teljesítéséhez.

Herendi István

Alkotmányunk ünnepén, augusztus 20-án adják át a forgalomnak városunk új, jelentős beruházását, a Tűzér utcai közúti felüljárót.

Keller Gábor felvétele

Saját érdeünkben

Szerencsére nem túl gyakran, de azért előfordul, hogy hűlt helyét találjuk csak az öltözőszekrényben hagyott értékeinknek. Ilyenkor bosszankodunk, fel vagyunk haborodva, kritikai észrevételeket teszünk a fürdő-sők, rendészek munkavégzésére.

Arról viszont hajlamosak vagyunk elfeledkezni, hogy sokszor mi magunk is felelősek vagyunk saját értékeink eltűnéséért.

A rendészeti ellenőrzések szomorú tapasztalatokkal szolgálnak. Sok dolgozó olyan lakatot tart a szekrényén, amit csak az nem nyit ki, aki nem akar. Tárva-nyitva hagyott öltözőszekrényeket lehet látni a fürdési időszakokban, és az is előfordul, hogy a kulcsot a szekrényben hagyva szállnak le egyesek a bányába.

Megtörtént az az eset, hogy négyezer forint készpénz, két aranygyűrű, óra, igazolvány, tagsági könyv maradt szabad prédaként a nyitva hagyott szekrényben. Az illetőnek szerencséje volt: kiszálláskor hiánytalanul átvehette őrizetlenül hagyott értékeit. De mi van, ha nem az ellenőrzés veszi csak észre hanyagságunkat?

Legyünk hát egy kissé figyelmeesebbek! Vigyázzunk jobban magunk és egymás értékeire! Próbáljunk megelőzni az öltözői lopásokat, saját érdekünkben.

Azon is érdemes elgondolkodni, hogy feltétlen szükséges-e jelentős értékű személyes használati tárgyainkat magunkkal vinni a munkahelyre? Nem valószínű. S ha már értékesebb holmit, vagy készpénzt tartunk magunknál munkaidő alatt, adjuk le azokat az értékmegőrzőbe. Higgyék el, megéri.

Herendi István

Ércbányász

A Mecseki Ércbányászati Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő:
Kablár János
Szerkesztő:
Ragoncsa János
Szerkesztőség:
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Telefon: 15-851
Vállalati tel.: 7-243, 7-147

Kiadója:
a Baranya megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Braun Károly
Kiadóhivatal:
7601 Pécs, Hunyadi út 11.
Telefon: 15-000

MÉV Nyomda
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Felelős vezető:
Sperczel János

Megjelenik kéthetenként
Előfizetési díj egy évre
43,20 Ft
Előfizethető
a szakszervezeti bizalmi laknál
Ny-623-4

Dolgozóink kikapcsolódása, pihenése, szórakozása, felfrissülése

Soproni ifjúsági napok, 1981

A Szolgáltató üzem II-es és V-ös KISZ-alapszervezete a mozgalmi év elején úgy döntött, hogy részt vesz az 1981. évi Soproni Ifjúsági Napokon. Nagy izgalommal készültünk a várva várt verőfényes júliusi napra.

A háromnapos rendezvényorozaton a helyi KISZ-bizottság két KISZ-fiatalt biztosított részünkre, akik reggeltől késő estig „kalauzoltak” bennünket.

A városnézésen és a Központi Bányászati Múzeum megtekintésén kívül kitűnő programok, többek között a KISZ Központi Művészegyüttes gálaműsora, diszkós vetélkedő, a Mini együttes koncertje, „Soprohanás” futóverseny, valamint nép-

művészeti és kirakodóvásár között válogathattunk.

Helyi vezetőink bemutatják Sopron nevezetességeit és a környék felejthetetlen látnivalóit. Kirándultunk a Taródy-várhoz, ahol megcsodálhattuk, hogy egy elszánt szobafestő milyen óriási várat épít, immár több mint 20 éve.

A kilátó, a Fertődi-kasztély, a nagyeceni Széchenyi Múzeum, Mozdony múzeum és a fertőrákosi kőfejtő is szerepelt a programban.

A ragyogó időjárás és a kifogástalan „kaja” csak ráadás volt a három szép napon.

Hazafelé jövet a csoport felüdülésként néhány órára birtokba vette a balatonmáriai vállalati üdülő strandját. A fürdés és játék után kissé fáradtan, de

Séta a soproni utcákon.

Morvai Nándor felvétele

páratlan élményekkel érkezünk haza.

A jövőben, mivel minden évben megszervezik a Sop-

roni Ifjúsági Napokat, bátran ajánlhatjuk a többi KISZ-alapszervezetnek ezt a gazdag, jól megszervezett

közel 1000 vidéki fiatal soproni randevúját. Nem bánják meg.

Varjúné Földesdi Éva

Ahol nem szabadul el a pokol...

Családias léghő, kellemes üdülés Bergában

Mély felháborodással vettem tudomásul, hogy „országunk követel”, a bolgár és NDK csereüdülésben résztvevő magyarjaink néha milyen messzire vetik el a sullykot. „Van, amikor elszabadul a pokol...” címmel az előző számban olvashattuk a nem éppen dicséretünkre való dolgokat. Gondolom, nagy felháborodással olvasta a fent említett újságicikket minden üdülőtársam, kikkel az NDK-ban, Berga (Elster)-ben két hetet eltöltöttem. Mert nemcsak a hazai normáktól annyira elütő viselkedésekről lehet beszámolni.

Annyit minden csereüdülésben résztvevő dolgozónak tudomásul kell venni, hogy „vendégségbe” megy, és nem a szomszédba, hanem külföldre. És ha a vendégségben a szomszédnál tud „viselkedni”, akkor illel külföldön is. Azzal is számolni kell ilyenkor, hogy nem a „hazai” táborikonyha fog az üdülő udvarán inycsiklandozó csülökpörkölt illatot árasztani, hanem igazodva a sajátos nemzeti és általános konyhaművészethez állítják össze az étlapot.

Hangsúlyozni szeretném, nem azért írom a következő sorokat — üdülésünk élménybeszámolóját —, hogy ellensúlyozzam jó példával a mások által kiállított és a közvélemény által általánosított rossz bizonyítványt. Egyébként is megírtam volna az élménybeszámolót. Talán nem egészen így, hiszen a néhány napos mélységből még nagyon frissen, elevenen s legalább oly szívesen mint a valóság kerülnek elő az élmények.

Figyelembe véve a programokat ez az üdülés Berga (Elster)-ben tulajdonképpen néha fáradtsággal járt, de nagy felüdüléssel. Német barátaink néhány nap alatt keresztmetszetet akartak adni országuk életéről, épí-

tő munkájuk eredményeiről, történelmi és művészeti kincsestárúkból, néprajzokról, Thüringia természeti szépségeiről és mindarról, amit immár 30 éve magukénak vallanak. És ezeket a programokat követte esténként és szabadnapokon az üdülőben az őszinte barátkozás, egymás életével való ismerkedés a német üdülő vendégek és a magyar csoport tagjai között. Mindezt fűszerezte az az utánozhatatlan és megismételhetetlen humor, amely tolmáccsal vagy anélkül, a nyelvi nehézségek leküzdésekor kísérte a sokszínű kommunikációt.

Ismerve a csereüdülés szerződésében foglaltakat, joggal mondhatom, többet kaptunk programokban is, mint amit a szerződés tartalmazott.

De nem ez volt a legmegkapóbb, hanem az a kedvesség, figyelmesség, törődés, mellyel körülvettek bennünket, melyre csoporttársaim azt mondták, ezt nem lehet szerződésben rögzíteni, ez őszinte. Hányszor kértek arra, hogy ezt feltétlenül írjam meg. Sajnos nem fér bele minden egy „rendhagyó élménybeszámoló” keretbe. De mindenképpen írni szeretnék Erich Kreul üdülővezetőről. Igaz, „hivatali kötelessége”

fogadni, ellátni, programot szervezni, jó hangulatot biztosítani az üdülő vendégek részére. De a hogyan-t már nem az üdülővezető, hanem Erich Kreul az ember adta nekünk, irántunk érzett tisztelettel, figyelemmel, szeretettel, kedvességgel és nagy hozzáértéssel.

Ezt a fogadtatást, az ellátást, a gondoskodást viszonzottuk — mivel is viszonzhattuk volna — víg kedéllyel, jó hangulattal, barátsággal, csoportprogramokon fegyelmekkel, tisztelettel, országunk szokásainak, törvényeinek tiszteletben tartásával.

Jó volt még az a családias, meghitt léghő, amely a két hét alatt az üdülőben a magyar és német vendégek, valamint a személyzet között kialakult. Nekünk, magyaroknak „csak egy” hiányérzetünk volt. Nem voltak velünk gyermekeink. Pedig hogy szeretnénk volna velük is megosztani azt a sok élményt, amelyben részünk volt, hogy szeretnénk volna bővíteni ismereteiket az NDK-ról.

Valószínű jövőre már nem lesz ilyen hiányérzete a csereüdülésben résztvevőknek, mert az I. G. Vismut egyik vezetője a magyar vendégek részére tartott fórumon kijelentette, szeretnék bővíteni a jövő évi szerződést azzal, hogy az üdülő szülői gyermekjei is részt vehessenek csereüdülésben. Reméljük, magyar részről sem zárkoznak el ettől a szerződésbővítéstől.

Rendhagyó élménybeszámolóm azzal fejezem be, hogy csoporttársaim nevében is büszkén mondhatom, kulturált, emberi magatartásunkkal nemcsak „követői” hanem „nagykövetői” voltunk országunknak a két hét alatt az NDK-ban.

Kukai András

Két évtized felejthetetlen napjai

Balatonfüred 1961–81

„Az épületet dolgozóink üdültetése céljából újjáépítette a Mecseki Ércbányászati Vállalat.” Ezekkel a szavakkal fejeződik be a balatonfüredi MÉV-üdülön elhelyezett reprezentatív emléktábla, amely rövid történetet ad az 1798-ban épült Horváth-házzól.

Vállalatunk életéhez szoros kapcsolatban áll ez a balatoni város, amely oly sok kellemes napot ajándékozott dolgozóinknak és családtagjainak az elmúlt két évtized alatt. Az elmúlt idő-ről kérdeztem meg Édl Medárd üdülővezetőt, aki a következőket mondta.

— Már 1960 nyarán kezdődött az üdültetés és a következő évtől rendszeresen, teljes kapacitással üzemeltünk.

— Dolgozóink kedvelik a Balatonnak ezt a történelmi központját és rendszeresen visszatérő vendégek. Sokan aggóva fogadták a strand megszüntetését és a következő lépésnek az üdülő felszámolását gondolták, ami örömeinkre nem következett be.

— A turnusonként befogadható létszám kettőszázötven fő, akiknek nyugodt pihenést biztosít a harminckilenc fős személyzet. Nagy szerepe van a törzsgárda kialakulásában a két szocialista brigádnak és a fiatal dolgozók példamutató munkájának. A jó kollektívára utal az is, hogy a viszonylagos alacsony átlagbérek ellenére sikerült állandó

munkaerőre találni. Vállalatunk szerencsés helyzetben van, mert a „holt” szezonban a kórház biztosítja az üdülő kihasználtságát, a gyógyulni vágyó szívbeteg-gek elhelyezésével.

— A valamikor mozgalmos Horváth-ház, ahol 1825-ben rendezték meg az első Anna-bált, ma is gazdag kultúrprogramokban és ez a városi művelődési osztállyal való szoros kapcsolatot igazolja. Természetesen mindenki igényét teljes egészében kielégíteni, főképp az étkezés terén nem lehetséges — mondta Édl Medárd.

Az üdülő vezetősége mindent megtesz, hogy ne legyenek elégedetlenek a vendégek. Kérdőíveken gyűjtik össze a véleményeket. Ezeket értékelés után a továbbiakban jól tudják hasznosítani, vagy javaslatokkal fordulnak a vállalat vezetéséhez. Beszélgetésünk végén Édl Medárd megjegyezte, hogy a termelési folyamat nálunk azt jelenti, amikor a dolgozó a turnus végén felfrissülve, pihenten távozik a termelőüzembe.

Úgy érzem, mindannyiunk nevében még sok évfordulót kívánhatok a balatonfüredi üdülőknek, dolgozóink pedig jó munkát.

Komáromi István

Látogatóban a 13-as csapaton Tartani a színvonalat

A IV. sz. bányüzem IV. szintjén az aknánál hosszú csillesor vár szállításra. A mozdony már ráállt az üres „zug”-ra, rövidesen indul, hogy ellássa a csapatokat. A 47-es keleti keresztvághatban egymást érik a feltörések. Van, ahol a csilléket töltik, máshol bányafát és támoikat adnak föl, vagy pedig távolról hallani, ahogy a szkréper-kanál a döntőbe zúdítja az anyagot. Éli a bánya megszokott hétköznapjait.

A 13-as csapat munkahelyén alig ült még el a por, mikor felérünk. Most hagyják abba a szkréperelést. **Fekete Miklós** csapatvezető, **Óvári Sándor** szakvezető és **Vecsei László** segédvájár már az ácsolásnál tartanak. Az utolsó fatamokat állítják a helyükre, a szabadszélű kamrában.

— Pontos, precíz munka — mutat a biztosításra **Pusch András** főaknász. — Az elején kicsit idegenkedtek a fabiztosítástól, de ma már talán ők értik a legjobban.

— Jó, hogy azért van főerdészünk — mondja a csapatvezető, aztán látva csodálkozásunkat még hozzáteszi. — **Vecsei Laci** a „főerdész”, ugyanis erdészeti szakközépiskolába jár.

— *Mióta dolgoznak együtt?*

— Nyolc évvel ezelőtt alakult a brigád és 1978 óta dolgozunk változatlan összetételben. Tavaly elnyertük a Vállalat kiváló ifjúsági szocialista brigádjának címet. Az 50-es által meghirdetett munkaverseny második negyedéves értékelése alapján az elsők letünk üzemi szinten a két szakos fejtési csapatok között. Ezt szeretnénk megismételni a következő szakaszban is. Most is elég jól állunk, a múlt hónapban 128 százalékot teljesítettünk. Ezt a szintet minden-

képp szeretnénk megtartani.

— Nemsokára végeznek a visszafejtéssel ezen a munkahelyen — magyarázza **Pusch András**. — Utána egy tömbfejtés előkészítését bízunk a csapatra. Nagy szükség van a gyors és pontos munkájukra. Számít rájuk a termelő egység, hiszen ez egy jól összehozott kollektíva, amely már nem egyszer bizonyított.

— *Úgy tudom, a KISZ-alapszervezetben is aktívan tevékenykedtek?*

— Ez egy ifjúsági szocialista brigád tagjaitól szerintem természetes, — mondja **Fekete Miklós**. — En az alapszervezet sportfelelőse vagyok, és tudom milyen nehéz munka után a bányászfiatalkokat összehozni, de azért mindig lehet számítani rájuk.

— A Miklós nem említette, de az üzemi labdarúgó-csapat felét ez a kollektíva adja — mondja a főaknász, miközben az utasítás könyvet lapozza.

Néhány szóban megbeszéli a csapatvezetővel, hogy mi is a teendő. Amikor indulunk, **Fekete Miklós** még utánunk szól.

— *Ugye az a hertelendi dolog menni fog, főnök?*

— Igen, már el van intézve — mondja **Pusch András**, majd felém fordul. — Két hét múlva szombathépra, majd lemennek a családdal Hertelendre.

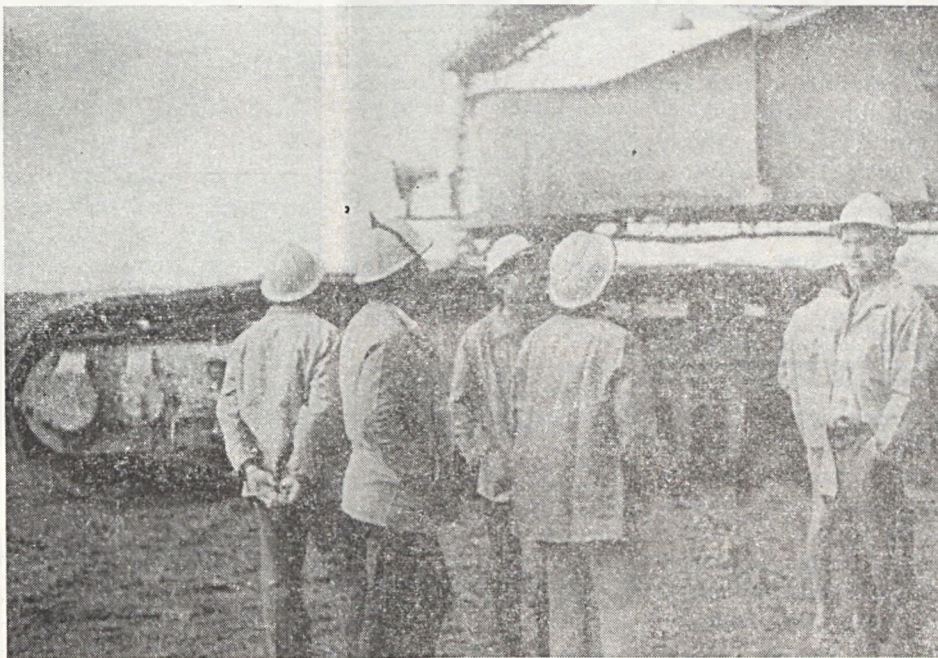
Nógrádi Gábor

Fekete Miklós csapatvezető vájár és **Menyhárt Gábor** vájár fúráshoz készülődnek.

Pirák Zoltán felvétele

Ismerkedés egymás munkájával, életével

Az óriási bányagépnek még a láncfalai mellett is eltörpül az ember.

1981. július 17—19. között IV. sz. bányüzemi fiatalok egy csoportja látogatást tett a Mátraaljai Szénbánya Vállalat Thorez külszíni fejtésében. A tanulmányi kirándulás előzménye az volt, hogy a IV. sz. bányüzem és a vállalati KISZ-bizottság, valamint az FMKT felvette a kapcsolatot a Thorez külszíni fejtés KISZ-bizottságával, azzal a céllal, hogy a két — annyira eltérő bányászati tevékenységet folytató — vállalat fiataljai ismerjék meg egymás szakmai és mozgalmi munkáját.

A kiránduló csoport pénteken műszak után indult a Központ elől, a vállalat autóbusszal, hogy mintegy 7—8 óra alatt megtéve a körülbelül 300 kilométeres utat, megérkezzen a szénbánya vállalat központjában levő szálláshelyére.

Szombat délelőtt a vendéglátókkal megnéztük a külszíni fejtést, ahol a látóval mellett szóban is tájékoztatást adtak a vállalat tevékenységéről.

A sok, szűk föld alatti vágathoz szokott szem igazán elámulhatott a külszíni fejtés impozáns méretein. A Thorez külszíni fejtés éves termelése 7,2 millió köbméter 1400—1600 kcal fűtőértékű lignit. Ez a mennyiség szinte teljes egészében fedezi a gyöngyösvi-

Látogatás a Thorez külszíni fejtésben

sontai hőerőmű fűtőanyag-igényét. Ahhoz, hogy ezt a mennyiséget ki tudják termelni évente mintegy 52 millió köbméter földet kell megmozgatniuk. Vendéglátóink elmondták, hogy a korszerű technikával — több 10 kilométer hosszú japán szállítószalag-rendszer, NDK gyártmányú földmaró monstrosztruktúra — felszerelt vállalat növelni kívánja a termelést úgy, hogy lakossági fogyasztásra termel a jövő évtől hozzávetőlegesen 500 ezer tonna lignitet, ami feldolgozás után körülbelül 3000—3500 kcal fűtőértékű lesz.

A rendkívül érdekes és sokak számára teljesen új látóval után fáradtan térünk vissza a szálláshelyre.

Délután a bányavállalat kis üdülőjében a vállalat kisasztaljaival együtt terített asztal mellett beszélgettünk munkájukról, életükről.

A Thorez külszíni fejtés életében igen nagy jelentőségű a KISZ tevékenysége, hiszen ez a nagyberuházás annak idején KISZ-

védnökséggel valósult meg. Jelenleg a vállalatnál dolgozó 1100 fiatal közül 560 KISZ-tag van. Ez az arány persze mindjárt más fénybe került, amikor azt is elmondták, hogy a dolgozók 52 környező községből járnak be dolgozni. A tevékenységükre jellemző adat, hogy 1980-ban fejezték be egy új földmaró gépsor üzembehelyezését. KISZ-védnökséggel, aminek az értéke hozzávetőlegesen 300 millió forint.

Vasárnap reggel búcsút vettünk vendéglátóinktól és kis kerülővel hazafelé indultunk. Felmentünk hazánk legmagasabb csúcsára, az 1014 méter magas Kékestetőre. A ragyogó időben csodálatos panoráma tárult elénk, de a sok látóval után elfáradt tekintet lassan a hazavezető út felé fordultak.

Fáradtan és elégedetten értünk haza, most már csak azt várjuk, hogy vendéglátóink mikor viszonzzzák a látogatást, hogy mutathassunk nekik „igazi” bányát.

Weszt László

Fuvaroztatók nyári egyeteme

Nyolcadik alkalommal rendezték meg a fuvaroztatók részére Kecskeméten a felső szintű szakmai továbbképzést, amelyen vállalatunk is képviseltette magát.

Az előadásorozatot dr. Kovács Árpád, az MSZMP KB politikai munkatársa nyitotta meg, majd ismertette a magyar gazdaságpolitika néhány elemét, majd szót a VI. ötéves terv feladatairól a rendelkezésre álló gazdasági alapokról. Tájékoztatót a közületi személygépkocsik csökkentésének tapasztalatairól, amelynek lényege a népgazdaság számára az évi háromszáz millió forintos megtakarítás. Ezzel kapcsolatban további intézkedéseket lehetnek életbe, mondotta **Urbán Lajos**, a KPM államtitkára, aki előadásában kitért az élömlék kiváltás lehetőségére ezen a területen, és követendő példaként említette a „Vezesd magad a járművet” mozgalmat. A minisztertanács 1979-es határozata a közlekedéspolitikai koncepció vonatkozásában kiemelten foglalkozott a konténerizáció és az egységszámítás fokozásával, amely vállalatunknál is egyre jobban előtérbe kerül.

A szállítás olyan szakterület, amelynél fokozottan érvényesül a szervezés fejlesztése, amely a fuvarozó vállalatoknál sok kívánivalót hagy maga után — állapította meg az államtitkár.

A MÁV üzletpolitikája a VI. ötéves tervben rugalmasabban alkalmazkodik a fuvaroztatókhoz — mondotta a KPM vasúti főosztályának szakosztályvezetője. — Ezzel kapcsolatos a rakodásfejlesztési alap megújítása, és a kedvező rakedési határidők meghatározása, amely az ötnapos munkahét általános bevezetésével lép hatályba.

Dr. Tözsér István, a KPM Gépjárműközlekedési Főosztályának vezetője előadásában foglalkozott a közületi gépjárművek energia-felhasználásával, a készpénzes elszámolás kedvező tapasztalataival. A közületi szállítás hatékonysága hatvan kilométeren felül a MÁV fuvarozásba való bekapcsolásával javítható, amely számszakilag, a gyakorlati tapasztalatok alapján bizonyított.

Érdekes beszámolót hallhattak a résztvevők a ritkán alkalmazott szállítási módokról, a légi árutovábbításról.

Onozó György közlekedési és postai miniszterhelyettes szót arról, hogy sok vállalatnál nincs meg a szakterület önállósága, amely hátráltatja a közlekedéspolitikai koncepció megvalósulását. A Központi Szállítási Tanács utkára zárásában érintette a fuvaroztatók nyári egyetemének munkáját, amelyet a szakemberek a gyakorlati életben lehetőségeik szerint valósítsanak meg.

Komáromi István

„Az ember addig él igazán, amíg elfoglaltságot talál magának”

Wolf Mihály nyugdíjba ment

Egyszer elérkezik a nyugdíjba vonulás ideje is, amikor az ember leteszi a munkaeszközét. A munkáshétköznapok után nem kell korán kelni, hetente szakot váltani, és több idő jut olyan elfoglaltságokra, amelyekre eddig nem futotta.

Wolf Mihály csapatvezető, omlasztó vájár, a III. sz. bányüzem VI-os körletéből, most ízelgeti: milyen is nyugdíjasnak lenni?

— Borsodból jöttem — mondja beszélgetésünk — 1967-ben népgazdasági érdekből helyeztek át többemagammal a III. sz. bányüzemhez, ahol igyekeztem belleszkedni a kollektívába, s ahol tízennégy éven át jól is éreztem magam.

Wolf Mihály ezt a nem rövid időszakot egyetlen körletben, omlasztóként dolgozta végig. Az ide érkezettek közül sokan nem tudtak gyökeret eresztetni és szétszéledtek.

— Szerettem a munkámat,

mert az omlasztást valóban szeretni kell. Erteni is kell hozzá, de az a leglényegesebb, hogy szívesen végezze az ember ezt a munkát — vélekedik eddigi tevékenységéről.

Amikor aziránt érdeklődtem, hogyan emlékszik majd vissza az itt eltöltött esztendőkre, a régi munkatársaira, egy pillanatra elmélázva mondta.

— Nagyon szívesen emlékszem vissza. Azt hiszem hiányozni is fognak, mert annyira összezoktunk, és megértettük egymást.

Aztán a további elképzelésekről beszélgettünk. **Wolf Mihály** azt tartja, hogy az ember addig él igazán, amíg elfoglaltságot talál magának.

Úgy tervezi, vesz egy kis területet, ahol szőlőt, gyümölcsfát nevel, ahol egész nap a családdal együtt friss levegőn lehet.

— A gyerekek már kirepültek, a feleségem néhány év

múlva megy nyugdíjba. Adigra úgy kialakítottam a „birtokot”, hogy örömmel teljék benne — mondja.

— Most már az egészségre is jobban kell ügyelni — teszi még hozzá.

Itt bizony, közel harminckét évi bányamunka után ez sem mellékes. Akik ismerik **Wolf Mihályt**, azt tartják róla, hogy lelkiismeretes, megbízható munkavégzésére mindig lehet számítani.

Ezzel kapcsolatban az a véleménye, hogy számára mindig az volt a területhez, hogy amit rábíztak, azt becsületesen elvégezte. Ebből munkatársainak mindig példát mutatott és erre is bízta őket. Munkáját megbecsülték. Tulajdonosa a Munka Erdemrend ezüst fokozatának.

Az elmúlt évek során a társadalmi munkából is kivette a részét. Szerinte a társadalmi tevékenységre szükség van az üzletnek, az országnak, s az

embernek kötelessége, hogy némi pluszt is adjon és ne csak várjon. Így válik érthetővé, hogy **Wolf Mihályt** minden társadalmi munkavégzésnél meg lehetett találni, hiszen ezt kötelességének tartotta.

Hiányozni fog majd ezután a jelenléte, a munkája. De hát ez az élet rendje. Társai — és ebben biztosak vagyunk — sokáig emlékeznek még a munkában való helytállására, lelkesítő példamutatására.

Herendi István

VÁLASZOK, INTÉZKEDÉSEK

1. A II. és III. sz. bányászati dolgozói kifogásolják, hogy a munkásokat szállító autóbuszoknál gyakori a késés és többször előfordul járatkimaradás is. Az is újból probléma, hogy hazafelé későn állnak be a buszok.

A kérdésre Dr. Kiss Elemér, a Volán 12. sz. Vállalat üzemigazgatója válaszolt: — A két üzem dolgozóinak kifogásait haldéktalanul kivizsgálom, és a panaszok okainak megszüntetésére a szükséges intézkedést megteszem.

2. A II. sz. bányászati üzem vezetője kéri, hogy a postabusz a IV. üzemtől ne 13,05-kor, hanem 13,15 órakor induljon a II. üzembe.

A kérésre Bimbó József, szociális igazgató válaszolt: — A kérést 1981. július 27-től teljesítettük.

3. Az Eredősítő üzem balatonfüredi üdülőköréből hazatért dolgozóinak az a véleménye, hogy egyhangú volt az ellátás, ami nem kapcsolatos az árakkal.

Az uránvárosban lakók azt seregelik, hogy a Misi cukrászdában a bérbeadás óta lényegesen drágább a sör. A Szalon 13,40, a Sörkülönleges pedig 23,40 forint.

Az észrevételekre Benkő József, megbízott vszb-titkár és Mezei András, a Baranya megyei Vendéglátó Vállalat kereskedelmi igazgatóhelyettese válaszoltak.

BENKŐ JÓZSEF: — A balatonfüredi első üdülési csoport tájékoztatója alapján megvizsgáltuk az üdülőben az étkezéssel kapcsolatos észrevételeket és felhívtuk az üdülő vezetőjének a figyelmét arra, hogy biztosítsák a változatos étkezést. Tekintettel arra, hogy a panaszok a következő csoportnál sem szűntek meg, július végén társadalmi kereskedelmi ellenőri csoport végzett tételes ellenőrzést. Reméljük, hogy a panaszok megszűnnek.

MEZEI ANDRÁS: — A Misi cukrászda másodosztályú vendéglátóipari egy-

ség, ahol többek között a sör is a szabadáras áruk közé tartozik, tehát a bérlő nem követ el visszaélést. A bérbeadás előtt is fennállt a szabadáras lehetőség, csak a vendéglátóipar nem élt vele.

4. A Kutató-mélyfúró üzem egyes dolgozói úgy érzik, hogy az üzem lemaradt a többi üzem bérezésétől.

Az észrevételre Juhász Károly, munkaügyi osztályvezető válaszolt: — Az éves béripolitikai elvek kialakításánál rendszeresen figyelemmel kísérjük az üzemek és az egyes szakmai csoportok átlagbér alakulását. Indokolt esetben az arányos bérfejlesztéstől eltérően, kiemelt bérfejlesztést is alkalmazunk. Így az elmúlt években a Kutató-mélyfúró üzem is részesült kiemelésben: 1977. évben 84,0 ezer forint, 1978. évben 300,0 ezer forint, 1980. évben 240,0 ezer forint összeget fordíthattak terven felül a dolgozók átlagbéreinek növelésére, amely bázis alapot képezett.

— Csupán az üzemi átlagkeresetek nem hasonlíthatók össze, a szakmai összetétel (szakmunkás—segédmunkás arány, nem fizikai dolgozók aránya), valamint az alkalmazott pótlékok miatt. A bányászatonál például növeli az átlagbért az ott alkalmazott föld alatti pótlék, be- és kiszállási, valamint szakpótlék, magasabb mértékű a különlegeségi pótlék, és a hűségjutalom. Az EDÜ-nél és a Kísérleti kutatási és automatizálási üzemenél magasabb a különlegeségi pótlék.

— A nem bányászati fizikai dolgozóinak átlagbére (Ft/fő/év) az elmúlt évben a következőképpen alakult:

Megnevezés	Kutató-mélyfúró üzem	EDÜ	Szolg. üzem	Kis.-kut. és aut. üzem
Üzemi átlagbér	58 180	51 081	56 211	48 456
Szaktudósok (fűzőmunkások)	71 889	59 634	61 503	51 586
Karbantartók	57 278	57 408	—	—
Egyéb fizikai	46 324	44 027	43 251	43 112

A kimutatás jól szemlélteti, hogy a Kutató-mélyfúró üzem fizikai dolgozóinak átlagbére nem alacsonyabb a vállalat nem bányászati dolgozóinak átlagánál. Mint ezt a vállalatvezetés ezidáig tette, ezután is a szakszervezeti szervekkel, bizalmi testület egyetértésével alakítja ki a vállalat üzemének béripolitikai, bérfejlesztési elveit és határozza meg a fejlesztés mértékét a végzett munkát figyelembe véve.

5. A Kísérleti kutatási és automatizálási üzem dolgozóinak panaszolják, hogy Balatonmárián bővíteni kellene a kemping férőhelyeket, és megoldani az önköltséges ebéd kiszolgáltatását.

A javaslatra Benkő József, mb vszb-titkár válaszolt: — A múlt évre terveztük, hogy az úgyneve-

zett kultúrépületet átalakítjuk kempingezés céljára (zuhanyzó, vasalóhelyiség, W. C. stb.) és helyette új kultúrépületet építünk. Az építési engedélyt kérésünkre azonban másodfokon is elutasították. A SZOT illetékes titkára az ügyben hozzáfirt levelünkre adott válaszában a balatoni intézőbizottság döntésére hivatkozott, mely szerint a Balaton-part túlszűfolttsága miatt nem adnak ki építési engedélyt, különösen olyan területen, ahol a szennyvizet nem közművekben vezetik el és nem megfelelő tisztítás után jut vissza a természetbe.

— A KÖJÁL a kemping használatát a meglévő létesítményhez szabta, 20 nő és 20 férfi létszámban engedé-

lyezte. Az önköltséges ebéd kiszolgáltatását egyelőre nem tudjuk biztosítani, mert a konyha az üdülő férőhelyéhez van méretezve és annál többet nem képes eladni.

6. A Központ dolgozói a Ságvári Endre Művelődési Ház zeneóvodájának megszüntetését sérelmezik, ami körülbelül 50 gyereket érint.

Az észrevételre Zsíkó János, a művelődési ház igazgatója válaszolt: — Az 1980/81-es oktatási évben 19 kisgyerek iratkozott be a zeneóvodába. A második félévben 4 gyerek kimaradt, 15-en fejezték be az évet. A jelzett 50 fő tehát túlzás. A zeneóvodát nem szüntettük meg, csak a művelődési ház tatarozása miatt az 1981/82-es oktatási évben szüneteltettük. Az igazsághoz tartozik még az is, hogy az elmúlt évi oktatás színvonalával nem voltunk elégedettek. Ha megfelelő szakmai és nevelési foglalkozásokat lehet biztosítani, akkor az átépítés befejezése után a zeneóvoda elkezdheti, illetve folytathatja munkáját.

Ismerkedési esten — külhonban

Nyelvi nehézség

Csodálatos két hét külhonban, csak egy a probléma: még alapfokú nyelvtudás sincs, és ezért az eszperantó nyelv ösével, a „szótagolt mutogatással” próbálják sokan leküzdeni az egynyelvűség hiányát.

A félművelteknek könnyű, mert egy két szó a repertoárban, mellé a mutogatás és beszélgetésre kész tudással rendelkeznek. Majdnem.

A barátom is így járt. Mellét düllesztve hirdette magyarságát, de egy kicsit biceget, mert külhonban az ismerkedési esten megmutatta, hogy neki új cipőre is telik, de az nyoma az elég nagyméretű tyúkszemét. Emiatt a tánc sem ment. A drága, a feleség ezt meg is értette, és a társaság férfiai közül kért fel valaki mást táncolni. A barátomat viszont — mert jóképű srác — kiszemelte magának egy szép teltkarcsú, mondhatnám nagytestű német menyecske, mert ugyebár NDK-ban volt az a külhon, ahol üdülésünk ismerkedési estjén ez az eset megtörtént.

A menyecske szép tiszta németséggel, amelyet a barátom egyáltalán nem értett, felkérte őt táncolni, majd félreérthetetlen mozdulattal a táncparkettre penderítette.

Igen ám, de a tyúkszem! Hogy magyarázza meg ennek a nyolcvankilós, erőszakos néembernek, hogy ő nem táncol és miért nem. Másodpercek alatt előntötte a testét az izzadságra arra a gondolatra, hogy most megtapossák a tyúkszemét és közben előjött a félműveltség, mert eszébe jutott, hogy a szem németül augen,

Otthoni randevú

Gazdag program Szentlőrincen és Bakonyán

Az üzemekben kifüggesztett plakátokról már bizonyára sokan értesültek arról, hogy augusztus 16-án vasárnap Szentlőrincen és Bakonyán „Otthoni randevú” címmel gazdag kulturális program és kellemes szórakozási lehetőség várja a helybelieket.

Szentlőrincen már délelőtt is lesznek programok. Bakonyán 15 órától ígér kellemes szórakozást az Otthoni randevú, amely a Mecseki Ércbányászati Vállalat ajándékműsora. Ismeretes, hogy mindkét helyen nagy számban élnek MÉV-dolgozók. Az augusztus 16-i Otthoni randevú egyébként csak első a sorban. Október 2-án Szentlőrincen és Kővágószőlősen lesz a második ilyen rendezvénysorozat. Későbbiek során is lesz Otthoni randevú azokban a községekben, ahonnan sok a bejáró dolgozó. Szentlőrincen 10 órakor

lesz a rendezvénysorozat ünnepélyes megnyitója az MSZMP székházban. Az érdeklődők itt megtekinthetik a Fiala művészek munkaközössége építészeti csoportjának kiállítását, a bemutató mellett a helyszínen építészeti és lakberendezési tanácsadás is lesz.

Egy másik helyszínen, a Gyöngyvirág utcában 11 órától elsősorban a gyerekeket várják. Először Muzsay András szórakoztatja őket, majd játékos vetélkedők következnek. Lesz gördeszka és görkorcsolya, roller és kisautó, valamint aszfalttrajz-verseny.

Délután 15 órakor a Vásártéren felállított hordozható színpadon először a mecseknádasdi német nemzetiségi táncgyűttes lép fel, majd — előreláthatólag 19 óráig — egymást követik a programok. Muzsay András felnőtt dalműsora, a Konzum Áruház divatbemutatója, a Ságvári Nyitott Színpadának és népdalkörének műsora és a Pécsi Nemzeti Színház művészei szórakoztatják a közönséget.

Az Otthoni randevú szentlőrinci programja hajnalig tartó bállal ér véget a közönségi művelődési házban.

Bakonyán két helyszínen zajlanak majd az események. Az Urán presszó környékén és a művelődési házban. A program 15 órakor kezdődik. A helybeliek ugyanazt a műsort láthatják itt is, amit a szentlőrinciek a vásártéren, és természetesen itt is bállal ér véget az Otthoni randevú.

Nógrádi Gábor

Művelődjünk, szórakozzunk

A Ságvári Endre Művelődési Ház

és a Komarov Kertmozi augusztusi műsorából

Ságvári Filmszínház

16-án 16,00 és 18,00 órakor: Az 51-es dosszié (francia film).

19-én 10,30 órakor: A beszélő köntös (magyar film).

16,00 és 18,00 órakor: A bosszú (francia film).

22-én 16,00 és 18,00 órakor: Naplemente délben (magyar film).

23-án 16,00 és 18,00 órakor: Naplemente délben (magyar film).

26-án 16,00 és 18,00 órakor: Dot és a kenguru (ausztrál film).

29-én 16,00 és 18,00 órakor: Elment az asszony (szovjet film).

30-án 16,00 és 18,00 órakor: Elment az asszony (szovjet film).

Komarov Kertmozi

16-án: Konvoj (USA film).

17-én: Won Ton Ton Hollywood megmentője (USA film).

18-19-én: Walt Disney állatbirodalma (USA film).

20-21-én: Kétkelkes és az örömlány (USA film).

22-23-án: Pillangó (USA film, 13 évtől).

24-én: Apacsok (NDK film).

25-26-án: Mackenna aranya (USA film).

27-28-án: Bátorság. fuscunk (francia film).

29-30-án: Csillagok háborúja I-II. (USA film).

31-1-én: Kaliforniai lakosztály (USA film).

2-án: Szentév (francia film).

Előadások kezdete: 19-ig 20,30 óra, 20-tól 20,00 órakor.

Kenyerünk

Gondolatok az új kenyérünnepén

Ezekben a napokban nem volt olyan napi- és hetilap, rádióadás, televízió híradó, hogy a mindennapi kenyérünkről ne esett volna szó. Arról a kenyérről, mely naponta asztalunkra kerül, melyet nem mi termelünk meg, melynek mi csak fogyasztói vagyunk. Mások dolgoztak a szántóföldeken, vetették, vegyszereztek, kombájnoltak, a termést raktárakba vitték, malomba őrölték, majd a lisztből kenyéret sütöttek. Hány és hány ember verejtékezett ezért, amit úgy nevezzünk, kenyérünk.

Igaz, hogy a bolban mi vásároltuk meg, ezzel jogos tulajdonunkba került. De sok más is van, ami a mienk, mégsem tehetjük és nem is teszünk vele azt, amit akarunk. Csak a kenyérral tehetjük ezt? Mert azon kívül, hogy elfogyasztjuk, gyakoritá egyszerűen eldobjuk.

Nem kell távol mennünk, hogy meggyőződjünk róla. Csak az első szeméttárolóig, mindjárt találhatunk benne kenyeret. Pedig azt mondjuk, hogy szeretjük a kenyeret. Már pedig, aki akit vagy amit szeret, azt nem dobja el.

Egy rendes anya, aki szereti gyermekét eldobja magától? Ez képtelenségnek tűnik. Egy kedves állatunkat, melyet szeretünk, elzavarjuk, vagy eldobjuk? Kedves tárgyunktól igyekszünk úgy megszabadulni, hogy eldobjuk? Ugye nem. Csak éppen a kenyérünk az, melyet felelősségérzés nélkül eldobhatunk?

Azért merem leírni ezt, hogy felelősségérzés, mert a kenyér eldobásával lebecsüljük azoknak a munkáját, akik megtermelik. Azt is sokszor halljuk, hogy a világon milyen sok ember éhez, akik szívesen fogyasztanának olyan kenyeret, amit mi felelőtlenül dobunk a hulladék közé.

Napjainkban, amikor halljuk vagy olvassuk, hogy biztosítva van a mindennapi kenyérünk, megelégedünk arról, hogy itt is lehet és kell is takarékoskodni, hogy becsüljük meg jobban azt, ami naponta az asztalunkra kerül, s becsüljük meg azok munkáját, akik ezt fáradsággal biztosítják számunkra.

Kiss József

A múlt évi bányásznap i öregfiúk labdarúgó-mérkőzés résztvevői és az ejtőernyős bemutató.

Csöndör László felvételei

Látjuk majd a bányásznapon Sportfesztivál a Ho Si Minh-parkban

A vállalat sportéletében is régi hagyományként tisztelik és ápolják a bányászok ünnepét. A sportbizottság a bányásznap tiszteletére ünnepi sportversenyeket szervez, hogy ezzel is emelje az ünnepélyességet, kifejezve a bányászok helytállását, hősi küzdelmét a természet erőivel vívott örökös harcában.

A bányászfiatalok nemcsak a munkában, a sportpályákon is helytállnak küzdeniakarásukkal, eredményességükkel nem egyszer kitűntek, szereve jó hírnevet, elismerést maguk és vállalatuk számára.

A XXXI. bányásznap közeledtével újra tanúbizonyságot adhatnak képességeikről a különböző versenyeken. A non-stop műsor augusztus 25-én a sakkokozó egyéni versenyével kezdődik. Két napon át kísérhetjük figyelemmel a női, férfi asztaliteniszesezők egyéni csatározását a szálló játéktérben. Kikapcsolódásképpen 28-án az atléták futó és ügyességi versenyeit láthatjuk a PMSC Kovács-telepi pályán. Másnap az újmecekaljai sporttelepen szurkolhatunk kedvenc csapatainknak, a villámtorna keretében sorra kerülő labdarúgó-döntőn.

Vasárnap akár kirándulásnak is beillő családi sporteseményre invitáljuk dolgozóinkat a IV. sz. bányásztelepbe. A hagyományoktól eltérően új köntösben bonyolítják le a bányásznap i lövészdöntőt. A verseny érdekessége, hogy a résztvevő versenyzők magukkal hozhatják családjukat, közeli hozzátartozóikat, akik számára külön versenyeket rendeznek.

Gondoskodnak a gyermekek szórakoztatásáról, versenyeiről, akár a felnőttek, ők is „élesen” lóhatnak a céltáblára. A résztvevők ki és visszaszállításáról a sportbizottság — sportbusz biztosításával — gondoskodik. Indulás 30-án 8,30 órakor a központi irodaház-tól. A versenyen bárki résztvehet, előzetes jelentkezés alapján. Kérjük az igényeket bejelenteni a 7-119-es vállalati telefonon, illetve az üzemi sportbizottság vezetőinél augusztus 28-ig.

A bányásznap i villámtornának befejeztével nem ér

vége az ünnepi sportműsor, sőt, ahogy mondani szokás a java még vissza van. Szeptember 5-én az újmecekaljai Ho Si Minh-parkban reggel 10 órakor kezdődik az Erccbányász Kupa autós ügyességi verseny döntője. Majd látványosságként a József Attila Művelődési Ház motoros ugrócsportjának bemutatójában gyönyörködhetnek a nézők.

A lélegzetet elállító mutatványok után a park északi részén megtekinthetik a Baranya megyei MHSZ Klub technikai sportjának kiállítását és bemutatóját. Láthatják többek között a vitorlázógépeket, a sárkányrepülőket, könnyű- és nehézbúvár felszereléseket és más egyéb technikai újdonságokat.

A jóízű és kellemesen elfogyasztott ünnepi ebéd után 13,00 órától NB-s ifjúsági, 14,30-tól öregfiúk labdarúgó-mérkőzést láthatnak.

Tekintsünk el most a délutáni pihenéstől, mert 15,45 órakor az ejtőernyősök légi parádéja következik. A Bányász Kupa meghívásos ejtőernyős verseny győztesének csoportos célbaugrását, valamint az Erccbányász Modellező Klub légi parádéját láthatjuk. Az izgalom tovább tart, mert 17,00 órai kezdettel NB-I-es bajnoki labdarúgó-mérkőzés (PMSC—Ferencváros) következik, majd a találkozó befejezését követően 18,45-kor a hőléghajó bemutatójával kívánunk kellemes esti szórakozást...

Másnap a salakos pályán 10,00 órakor kezdődik a családok autós ügyességi verseny. A játék érdekessége, hogy az apuka, anyuka mellett a gyermekek is résztvehetnek az ügyességi versenyen. A feladatok végrehajtása az autóból tör-

ténik, s itt kapnak fontos feladatot a kocsiiban ülők. A felkészülés és a gyakorlás miatt szándékosan nem ismertetjük a feladatok részletes programját. Előjáróban azért annyit elárulunk: a feladatok könnyűek lesznek, a győzelem záloga az ügyesség.

Várjuk az autós családok jelentkezését a helyszínen.

Részletes sportműsor
Bányásznap i villámtorna:
Sakk: augusztus 25., MEV-szálló 16,30 óra férfi, női, egyéni. Asztalitenisz: augusztus 26., MEV-szálló 16,30 óra férfi egyéni. Asztalitenisz: augusztus 27., MEV-szálló 16,30 óra női egyéni. Atlétika: augusztus 28., Kovács-telep 16,30 óra férfi, női, egyéni. Versenyszámok: 100 m, 200 m, 400 m síkfutás, távol- és magasugrás.

Labdarúgás: augusztus 29., Újmecekaljai PMSC sporttelep 8,30 óra. Lövészet: augusztus 30., IV. sz. bányásztelep férfi, női, egyéni.

Ho Si Minh-park: szeptember 5., 10,00 óra: Erccbányász Kupa autós és motoros ügyességi verseny. MHSZ technikai sportjának kétnapos kiállítása. 13,00 óra: NB-s ifjúsági mérkőzés (PMSC—Ferencváros). 14,30 óra: Öregfiúk labdarúgó-mérkőzés. 15,45 óra: Ejtőernyős ugrás és eredményhirdetés. 17,00 óra: NB I-es labdarúgó-mérkőzés (PMSC—Ferencváros), a szünetben Erccbányász modellező klub bemutatója. 18,45 óra: Hőléghajó bemutató.

Szeptember 6-án 10,00 óra: Családok autós ügyességi verseny.
Kovács Miklós

A szovjet gazdaságban fontos szerepet játszik az atomenergetika. Új egységeket helyeztek üzembe a leningrádi, a csernobilszki, a kurszki, a belojarszki, az örmény és a bilibinói atomerőművekben.

Az atomenergetika előtt nagy jövő áll. „Csökkenteni kell az olajnak, mint tüzelőanyagának az arányát, gázzal és szénnel kell helyettesíteni, gyorsabban kell fejleszteni az atomenergetikát...” — mutatott rá az SZKP KB beszámolója.

E programnak megfelelően 1981—1985-ben az atom- és vízlerőművek adják a villamosenergia növekedésének több mint 70 százalékát, az ország európai ré-

Az egészségvédelem helyzete és feladatai (III.)

A vállalati dolgozók fogászati ellátásáról

A dolgozók fogászati ellátásának alakulását 1966 óta figyelemmel kísérem. A kezdeti „hőskorszakban”, a „Dózsában” dr. Temesi Gyula szakkörrel, váltott rendelési időben, egy — talán nem is túl öreg, hanem inkább agyonnyúzott — gépen próbáltuk több-kevesebb sikerrel ellátni a hozzánk tartozókat.

Lényeges változást hozott az 1970-es év, amikor az új, akkor még tágasnak tűnő épületbe költöttünk és egy új gépet is kaptunk. Igaz, a fogászati rendelőt a tervek alapján egyszemélyre készítették, ami annyit jelentett, hogy belső átalakításokat a magunk erejéből kellett megoldanunk (gépbeállítás, betonozás, stb.). Akkor dönt el az is, hogy a fogászati röntgenfelvételeket nem mi, hanem a városi rendelőintézet készíti el dolgozóink számára. Sajnos ez a gyakorlat a mai napig is fennáll.

A 70-es évektől kezdve a munkánk mennyisége — nem is talán a betegek számának abszolút növekedéséből (bár ez is létező valóság, hiszen a nem vállalati, de vállalatnak dolgozók is felkeresnek, valamint a nyugdíjasaink), hanem inkább az, hogy „örökölve” az új felvételesek fogaztatának igen rossz állapotát — állandóan nő. Ehhez járul egy két objektív nehézség

is. Például az, hogy a vállalat nagy része ma már a három műszakról a délelőtti műszakra tért át, ami egyértelművé teszi a délutáni rendelések zsúfoltságát.

Lényeges változást hozott a fogászati ellátásban az üzemek megosztása, a rendelők elválasztása, az anyagi ellátottság biztosítása (ami azelőtt komoly gondokat okozott), a rendelő gépesítése, személyi feltételek biztosítása (dr. Gömör István fogszakorvosra, valamint a jövőben felvételre kerülő szakaszistákra, mint állandó helyettesre gondolok).

Tehát a fejlődés — így röviden áttekintve — történelen. Amit mi megtehetünk, azt megtehetjük. Amit én, személyesen szeretnék a dolgozóktól kérni, az az hogy segítsenek nekünk a megelőző munkában. Ezen azt értem, hogy „időben” keressék fel a fogorvost.

Persze, mi az hogy időben? Nos, akkor amikor valamit úgy éreznek, nincs rendben. Ezek a tünetek: szájszag, ínyvérzés, ínygyulladás, nyelvet sértő fogletérés, hideg-meleg érzékenység, édesre való reagálás — fogszuvasodásra utaló jelek. Ezek időben történő ellátása — amikor még nem fáj — menthető, betömése megelőzheti a fog elvesztését, az ép csiszolását, a fogműves iparos által készített

fogpótlás viselését, amivel biztos, hogy nem tud úgy rágni mint a sajátjával, hiszen a legjobb műlábbal sem nyertek mezei futóversenyt. Aztán nem utolsósorban, a fog esztétikai dolog is, hiszen az archoz, mosolyhoz szervesen hozzátartozik. Igaz, ez vállalatunk hölgy dolgozóinak fokozottabb érve, de tulajdonképpen miránk, férfiakra is vonatkozik.

Tudom, sok a várakozási idő, sajnos sok-sok türelemre van szüksége annak, ki bennünket felkeres. Ezt mi csak úgy tudjuk „meghálálni”, hogy amit ma a fogszatban nyújtani lehet, azt tőlünk dolgozóink maradék nélkül megkapják. Az üzemeket pedig kérem, hogy tekintsék a fogfájós dolgozót betegnek, és ha szükséges, küldjék be a rendelőbe, hiszen pár órás távollét még mindig jobb, mint a párnapos táppénz.

Igyekezzünk mindannyian kihasználni a rendelkezési idő minden percét, ezzel segítve az orvosi munka jobb beosztását, a várakozási és előjegyzési idő lehetőség szerinti csökkentését, a rendelkezési időpont fegyelmeinek mindkét részről történő betartását. Előre is köszönöm megértésüket és segítségüket.

A rendelőben minél ritkább találkozást remélve mindenkinek jó egészséget kívánok.

Járal Gyula

Az atomenergetika gyorsabb fejlesztéséért

szén pedig a növekedés egészét. Az elkövetkezendő években kezdik megvalósítani a nagyvárosok központosított hőellátásának elvileg új irányát. Több nagy kapacitású hőtermelő atomerőmű építéséről van szó, mindegyikük kielégítően biztosítja egy több ezer lakosú város hőellátását, környezetszennyezés nélkül.

A szovjet atomenergetikai programot kezdettől fogva előrelátás és lendület jellemezte. Az ötvenes évek

elején, amikor a világon még idillikus elképzelések voltak a szerves fűtőanyag-tartalékok korlátlanágáról, a szovjet szakemberek és tudósok atomreaktorot terveztek. 1954-ben történt üzembehelyezése megnyitotta az emberiség előtt a békés atom korszakát.

Természetesen a „gyors” neutronreaktorok — nem az egyetlen területe az atomenergetikának, amelyen a KGST-tagországok együttműködnek. Mintegy

húsz éve dolgoznak a testvéri államok képviselői a KGST atomenergia békés célokra való felhasználásával foglalkozó állandó bizottságában. E bizottság érdeklődési körének skálája széles és sokrétű. A kooperációban és a szakosításban Bulgária, Magyarország, az NDK, Lengyelország, Románia, a Szovjetunió és Csehszlovákia vesz részt.

A szovjet atomprogram előrelátása és lendülete, a KGST-tagországok nemzetközi atomenergetikai együttműködésének széles körű fejlesztése érdeklődést vált ki a szocializmus határain túl is.

(APN)

Sport

Versenyre várva

Látogatóban a Pécsi MSC birkózóinál

Atmeneti időszak. Így hívják a birkózók a nyári hónapokat, hiszen egy-két minősítő versenyen kívül alig akad esemény az erős emberek életében. Az erőgyűjtés időszaka ez, amikor az őszi versenyekre várva hetente csak hét edzést tartanak.

Atmeneti időszak. Így is nevezhetnének az utóbbi néhány évet, ha a PMSC birkózó szakosztályát a megszerzett olimpiai pontok alapján ítélnék meg. 1977-ben és 1978-ban a csúcsra voltak. Az egyesület egyik legeredményesebb szakosztálya a birkózóké volt. Gonda János vezető edző szerint 1978-ban kicsit több szerencsével akár száz olimpiai pontot is szerezhettek volna... Aztán visszaesés következett. Tavaly 27 pontot gyűjtött a szakosztály. Nem mintha szégyenkezniük kellene miatta, hiszen országos bajnoki címek, magas helyezések bizonyítják eredményességüket, de mégis femerül a kérdés: **Mi volt a visszaesés oka?**

— A visszaesésnek több oka volt — mondja Gonda János vezető edző. — Egyrészt alaposan meggyengült a szakosztály azzal, hogy több versenyzőnk is katonai szolgálatra vonult be. Csak három nevet említek: Gazdag Attila többszörös magyar bajnok, Zsusa János és Kelemen László válogatott kerettagok. Kelemen most szerelt le, így végre mi is erősödünk. Visszavárjuk Zsurát és Gazdagot is, de ez még odébb van. Januárban szerelnék le és mi tagadás Zsusanál egy kicsit „megnőtt a mellény”, no meg az igényei. Szeretnénk, ha januártól nálunk folytatnák, de nem minden áron. Itt mindenkinek keményen kell dolgoznia, bármennyire is tehetséges.

— A visszaesés másik oka a szakmai munkában kereshető. Néhány éve a fővárosból szerződöttünk egy edzőt. Ő vezette a felnevelteket gyakorlását. Sajnos túlságosan engedékeny volt, elkényelmesedtek a versenyzők. Az eredményekért ebben a sportágban rettenően meg kell szenvedni. A legkisebb lazaság sem megengedhető.

— A harmadik probléma az utánpótlás terén jelentkezett. Kiesett egy korosztály. Egyszerűen alig volt 1961—63 között született versenyző. Így kevés az ifjúsági aranyjelvényes sportolónk. Idén csak hárman szereztek ilyen minősítést. Jövőre e téren is jelentős előrelépést várok, mert a

jelenlegi serdülők között 7—8 olyan versenyzőnk van, aki aranyjelvényes lehet.

— **Ügy tudom, a szabadfogásban sokkal jelentősebb sikereket ér el a szakosztály, mint a másik kategóriában.**

— Így igaz, de a jövő már más ígér. A serdülőkorú versenyzők már többnyire a kötött fogásban produkálnak szép eredményeket. Persze nem véletlenül. A szakmai munka során előtérbe került ez a kategória, mégpedig azért, mert hazánkban ennek sokkal nagyobb hagyományai vannak. A kötöttfogású válogatott olyan erős, hogy szinte valamennyi súlycsoportban jó eséllyel indulhatnak a világ legjobbjai ellen. Ha tehát ebben a kategóriában országos bajnokokat, válogatottakat adunk a sportágnak, akkor szinte automatikusan nemzetközi szintű versenyzőket nevelünk.

— **Mikor kezdődik a versenydíszidőszak?**

— Ősszel nagy feladatok várnak ránk. A felnőtt CSB, az ifjúsági és serdülő bajnokság. A fiatalok között olyan tehetséges versenyzőink vannak, akikről mindkét kategóriában olimpiai pontokat várok — mondta végezetül Gonda János.

Nógrádi Gábor

Augusztus 24-én

Újra a bajnoki pontokért

Élen a kutatók

Négyen az ezüstéremért

A hosszúra nyúlt nyári pihenő után újra élednek a sporttelepek, benépesülnek a lelátók, a csapatok játéka a nyár elmúlását, az őszi közeledtét hirdeti. Nemcsak a nagy csapatok házáján találunk nyüzsgést, forgást, hanem kisebb együtteseknél is.

Igy van ez a vállalati bajnokságban szereplők körében is. Augusztus 24-én folytatódik a Bányász Kupa labdarúgó-bajnokság őszi küzdelemsorozata. A tíz csapatra nehéz feladatok várnak, mivel a bajnokság igen kiélezett. Igaz, hogy a kutatók négy ponttal vezetnek, de az öttagú üldöző mezőny nem adta fel a versenyt. Nem is szabad, mivel a labda gömbölyű, sok minden megtörténhet a hátralevő forduló idején. Nem beszélve az ezüstéremért folytatandó harcról. Négy csapat azonos pontszámmal folytatja a pontvadászatot és közöttük minden bizonynyal hatalmas küzdelem alakul ki a dobogós helyezésekért. Számukra nem lehet sötétközés, csak úgy

mint a listavezető számára sem. Az „alsóházban” tannyázók pedig arra törekednek, hogy minél több borsot törjenek a „felsőháziak” orra alá. Ezekből az összecsapásokból a szurkolók járnak a legjobban, mert izgalmas, színvonalas mérkőzéseket láthatnak az őszi folyamán. S akik kijönnek a mérkőzésekre nem bánják meg, mert a küzdelem mellett igazán szép látványos gólok láthatnak. Reméljük, így lesz ezúttal is.

Őszi forduló

XII. forduló augusztus 24., 17,00 óra: Kutató-mélyfűrő—Anyagosztály; II. üzem—Szolgáltató „A”; EDÜ—Szálló.

18,00 óra: IV. üzem—Kis-kut.; III. üzem—Szolgáltató „B”.

XIII. forduló augusztus 31., 17,00 óra: Szolgáltató „A”—III. üzem; II. üzem—EDÜ; Anyagosztály—Szálló.

18,00 óra: Kis-kut.—Kutató-

mélyfűrő; Szolgáltató „B”—IV. üzem.

XIV. forduló szeptember 7., 17,00 óra: III. üzem—II. üzem; Szálló—Kis-kut.; EDÜ—Anyagosztály.

18,00 óra: Kutató-mélyfűrő—Szolgáltató „B”; IV. üzem—Szolgáltató „A”.

XV. forduló szeptember 14., 16,30 óra: EDÜ—III. üzem; Szolgáltató „B”; Szálló; Kis-kut.—Anyagosztály.

17,30 óra: Szolgáltató „A”—Kutató-mélyfűrő; II. üzem—IV. üzem.

XVI. forduló szeptember 21., 16,30 óra: Kutató-mélyfűrő—II. üzem; IV. üzem—III. üzem; Anyagosztály—Szolgáltató „B”.

17,30 óra: Szolgáltató „A”—Szálló; EDÜ—Kis-kut.

XVII. forduló szeptember 28., 16,30 óra: III. üzem—Kutató-mélyfűrő; IV. üzem—EDÜ; Szolgáltató „A”—Anyagosztály. 17,30 óra: II. üzem—Szálló; Kis-kut.—Szolgáltató „B”.

XVIII. forduló október 5., 16,30 óra: Kutató-mélyfűrő—IV. üzem; Szálló—III. üzem; Kis-kut.—Szolgáltató „A”.

17,30 óra: Anyagosztály—II. üzem; Szolgáltató „B”—EDÜ.

Kovács Miklós

Idegenlégiós

Amikor ezt a szót halom, mindenkor valami „kalandorfélét” képzelek magam elé, aki meggondolatlanból, vagy valami más egyéb elől lépett az idegenlégió szolgálatába, s valamelyik francia kikötőben hajózták be, hogy aztán különféle kalandokban vegyen részt. Még ifjanc koromban sem lelkesedtem értük, napjainkban meg éppen nem. Az idegenlégiósra valamiképpen sohasem tudtam jó szemmel nézni. Napjainkban mind gyakrabban illetnek egyeseket — még a lapok sportrova-

mai is — „idegenlégiós” jelzővel. Így, idézőjelbe téve. Legutóbb is azokról esett szó, akik hivatalos engedély alapján nyugati országok labdarúgó-csapatáiban rúgják a bőrt, de ha nemzeti válogatottunk játszik idehaza vagy külföldön, akkor felhúzzák a magyar címeres mezt.

Ezek a labdarúgók nem egyszer becsületet és nevet szereztek az amúgy is megtépzott magyar labdarúgásnak. Ezek nem kalandorok, hanem becsületes munkavállalók, mint sok más külföldön dolgozó hazánkfia. Így én és sokan mások

sem szívesen haljuk és olvassuk, hogy megkezdődött a felkészülés az őszi világ-bajnoki selejtezőkre az edzőtáborban, egyelőre az „idegenlégiósok” nélkül.

Véleményem szerint több megbecsülést érdemelnek, minthogy ezzel a nem éppen megtisztelő és felemelő címmel emlegetik őket. Van a mi magyar nyelvünkben más szó is, ami nem bántja a ficit szeretők fülét, ha éppen szót kell ejteni azokról, akik külföldön és reméljük hazai válogatottunkban is helyállnak.

Kiss József

HÍREK

A MÁSODIK negyedévben a bányáüzemek közül a III. sz. bányáüzem érte el a legjobb eredményt a munkavédelmi és balesetelhárítási versenyben. Az üzemi kollektíva jutalma 15 ezer forint. A külszíni üzemek versenyében a Kutató-mélyfűrő üzem került az élre. A jutalmuk összege 10 ezer forint.

A VÁLLALATI szakszervezeti Bizottság ez évben is segélyben részesítette a nagycsaládos dolgozókat. A közelmúltban történt döntés alapján 109 dolgozó — 356 gyerek képviselőiben — részesült összesen 195 800 forint támogatásban. A segélyt korábban postázták mint az előző években, hogy a kedvezményes tanszervásár idején bevásárolhassanak a szülők.

Halálozás

SOMOGYI LAJOS omlasztó csoportvezető várjár, a II. sz. bányáüzem dolgozója 1981. július 28-án 51 éves korában üzemi baleset következtében elhunyt. Emlékét megőrizzük.

Személyi hírek

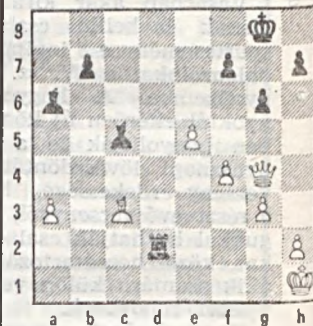
Nyugállományba került: Engeltaller András akkumulátortöltő (IV. sz. bányáüzem), Emmer István fenntartó várjár (IV. sz. bányáüzem), Győri Ferenc fenntartó várjár (IV. sz. bányáüzem), Rinyal József fenntartó várjár (IV. sz. bányáüzem), Szárady Ernő betanított munkás (EDÜ), Kókay Imréné gyors- és gépiró (EDÜ), Kalmár János fűtő (Balatonfüred), Varga Ferencné takarítónő (Balatonfüred).

Meghalt: Biczó István fűtőmester (III. sz. bányáüzem).

Sakk

4. sz. feladat

Dr. Demény—Krisztián

Sötét lép és nyer!

Sötét vezért áldozott, hogy matthálózt szőjön a világos király köré. Első pillanatra úgy tűnik lehetetlen, hogy ez sikerrel járjon. Sötét pedig helyesen számított! Világos csak súlyos anyagi veszteség árán tudja a mattot elkerülni. A megoldásokat 1981. augusztus 31-ig kell a szerkesztőség címére beküldeni.

A 3. sz. feladat (Koszorus—Wolák) megoldása: 1. Hd1:!! Fd4: (Más sem jó pl. 1. — Hd1: 2. Fe7: vezért nyer, 1. — 0-0 2. Hc6: és világos tisztelt nyert.) 2. Vd4:!! (újabb esztendő) 2. —, Hg4: (Más nincs!) 3. Hf6+!! Kf8 4. Fh6+ matt.

Koszorus Pál

Könyvajánlás

V. P. BOROVICKA: Híres politikai merényletek.

A nagy sikert aratott könyv 26 politikai gyilkosság, illetve merénylet történetét tartalmazza. Olyan merényleteket, amelyekről elkövetők általában azt várták, hogy tetteik politikai fordulatot idézzenek elő országukban.

A neves cseh publicista könyvében azokat a merényleteket dolgozza fel — időszámításunk előtti időkől egészen napjainkig — amelyek méltán foglalkoztatták az emberek képzeletét.

KONSZTANTYIN BAGYIGIN: Tengeri utakon.

K. Bagyigin a második világháború ideje alatt egy érdekes fronton szolgált. Az Északi-Jeges-tengeren folytattam hajózás és tengeri hadműveletek körülményeit írja le könyvében.

D. MELNYIKOV—L. CSORNÁJA: Hitler-mítosz és valóság.

Nyugaton a közelmúltban rengeteg könyv jelent meg Hitlerről, a náci Németországról, a fasizmusról.

Melnyikov és Csornaja átfogó feldolgozása a nyugaton feltárt adatokra a legújabb tudományos eredményekre épül, egyben pedig szembeállítja a torzításokkal, a Hitler-mítoszzal.

A két szerző óriási irodalomanyag alapján, születésétől haláláig követi nyom a fasiszta vezér életútját.

BARACS DÉNES: Szocialista elnök Franciaországban.

A szerző, az MTI párizsi

tudósítója a helyszínen kísérte végig a választási harcokat. Személyes élményei alapján riporttelepekkel tarkítva elemzi a választási küzdelmet, a pártok politikáját, a baloldal győzelmének okait. Könyve az új kormány megalakulásával fejeződik be.

I. R. GRIGULEVICS: Kereszt és kard.

A nálunk is jól ismert szerző e könyvében a Dél-Amerikában a XVI—XVIII. században a spanyol és portugál hódítók gyarmatosító tevékenységével párhuzamosan kibontakozó hittérítési folyamatot dolgozza fel. Időrendben és logikai összefüggéseiben szemléli azokat az eseményeket, ame-